

Dagordning för förbundsårsamlingen – förslag

Tid: Onsdagen den 19 oktober 2022 kl 8:30 – 15:00

Plats: Röda Korsets Högskola, Hälsovägen 11C, Campus Flemingsberg, Huddinge. Lokal: Emmy Rappe-salen, Hörsal T1, plan 4. [Hitta hit](#)

	Ärende / Föredragande	Åtgärd	Bilagor
1.	Mötets öppnande	Ordförande hälsar välkommen	--
2.	Programmet för förbundsårsamlingen samt anmälan av övriga frågor	Information	--
3.	Formalia <ul style="list-style-type: none"> a. Upprop (nya ordinarie ledamöter hälsas välkomna) b. Beloppsgränser och röstetal (information) c. Adjungeringar d. Justeringsperson e. Godkännande av dagordningen f. Protokoll från förbundsårsamling 2022-03-16 	Information	Förslag till justeringsperson: Louise Beskow Protokoll från förbundsårsamling den 16 mars 2022
4.	Val av styrelse 2023-2024 <i>Johan Sterte, valberedningens ordförande</i>	Beslut	--
5.	Utmaningar i en föränderlig omvärld <i>Tim Ekberg, verkställande ledamot i expertgruppen för analys</i>	Diskussion	--
6.	Expertgruppen för analys: Rapport och finansiering <i>Hans Adolfsson</i>	Beslut	Förslag till uppdrag och budget för åren 2023 - 2025
7.	Analys av lärosätets in-kind-bidrag till SUHF <i>Ingegerd Palmér, utredare</i>	Information	Beräkning av in-kind-insatser inom det samlade arbetet i SUHF
8.	Kansliets arbetsvolym <i>Astrid Söderbergh Widding</i>	Information och diskussion	Sammanställning arbetsvolymuppskattning SUHF:s kansli
9.	Förbundsärenden <ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetsplan 2023 - Medlemsavgift 2023 - Beloppsgränser 2023-2024 	Beslut	Verksamhetsplan för SUHF 2023, förslag
10.	Deltagaravgifter för ledarskapsprogrammen HeLP och RP	Beslut	Analys av ekonomi för HeLP och RP

11.	Fortsatt arbete mot hat och hot <i>Jörgen Tholin, utredare</i>	Diskussion	--
12.	Studenternas prioritering för kommande mandatperiod <i>Linn Svärd, ordförande och Jacob Färnert, vice ordförande, SFS</i>	Information	--
13.	Bortom transformativa avtal <i>Wilhelm Widmark, Stockholms universitet</i>	Information och diskussion	--
14.	Nordic University Days in Brussels	Diskussion	Program för Nordic University Days in Brussels 2022
15.	En effektiv organisation för statlig forskningsfinansiering <i>Hans Adolfsson</i>	Information och diskussion	Utredningsdirektiv
16.	Almedalen 2023	Diskussion och beslut	--
17.	Sigtuna möte den 17-18 januari 2023	Disussion	--
18.	Information från presidiet <ul style="list-style-type: none"> - Rektorsinternat 2023 (prel. 16-18/8) - Presidiedagar - EUA - IAU - Omställningsstudiestöd - Skrivelse om ökade hyreskostnader - Ny programledare för ledarprogrammen - Samverkan med Migrationsverket 	Information	Protokoll från styrelsemöten finns på förbundets hemsida: https://suhf.se/om-suhf/styrelsen/
19.	Rapportering från expertgrupper vars mandatperiod tar slut 2022 <ul style="list-style-type: none"> - Expertgruppen för arkiv- och informationshantering <i>Hans Wiklund</i> - Expertgruppen för lärarutbildning <i>Kerstin Tham</i> - Expertgruppen för lärosätesbiblioteken <i>Peter Aronsson</i> 	Information	--
20.	Inbjudan till förbundsårsamling den 16 mars 2023 på Högskolan i Halmstad <i>Stephen Hwang</i> (Årskonferens och höstens möte den 17-18 oktober 2023 på GIH)	Information	--
21.	Övriga frågor	Diskussion	--
22.	Mötet avslutas	Ordförande avslutar mötet	--

Om inte annat anges är ordförande eller generalsekreterare föredragande.

Protokoll fört vid förbunds församlingens sammanträde på Karlstads universitet den 16 mars 2022

Närvarolista, bilaga 1

1. Mötets öppnande

Ordförande Astrid Söderbergh Widding hälsade alla välkomna till förbunds församlingen.

2. Programmet för förbunds församlingen

Astrid Söderbergh Widding meddelade att programmet för dagen kommer att följa den utskickade dagordningen.

Två övriga frågor anmäldes:

- Tekniksprånget anmäldes av Birgitta Bergvall-Kåreborn. Se punkt 19.
- E-infrastruktur anmäldes av Stefan Bengtsson. Se punkt 9.

3. Formalia

Generalsekreterare Marita Hilliges förrättade upprop. Två nya ordinarie ledamöter hälsades särskilt välkomna: Katarina Johansson, högskoledirektör vid Högskolan Dalarna och (i sin frånvaro) Åsa Vännman, högskoledirektör vid Högskolan Kristianstad.

Generalsekreteraren informerade om beloppsgränserna för röstetal och antal röster per lärosäte.

Förbunds församlingen beslutade om följande adjungeringar:

- Hela mötet: Marita Hilliges, Linda Gerén och Lars Alberius, SUHF:s kansli; Pil Maria Saugmann, SFS
- Punkt 7: Karin Dahlman-Wright och Christina Björklund, Karolinska Institutet; Fredrik Bondestam, Nationella sekretariatet för genusforskning
- Punkt 8: Pieter Duisenberg, President of Universities of The Netherlands; David Brax och Fredrik Bondestam, Nationella sekretariatet för genusforskning
- Punkt 9: Wilhelm Widmark, Stockholms universitet; Per Danneberg, Linköpings universitet)

Förbunds församlingen utsåg Ann-Christine Larsson Ljung, universitetsdirektör vid Karlstads universitet, att jämte ordförande justera dagens protokoll.

Förbunds församlingen godkände förslaget till dagordning.

Protokollet från förbunds församlingens sammanträde den 20 oktober 2021 är justerat och utsänt med handlingarna. Protokollet lades till handlingarna.

4. Förbunds ärenden

Marita Hilliges presenterade verksamhetsberättelsen för SUHF samt den ekonomiska rapporteringen för 2021. Vad gäller ledarprogrammen påpekades att förlängning av programmen pga av pandemin, infasningen av nya programledare och inflationen gör att finansieringen kommer att ses över. Lars Niklasson och Louise Pålsson, förbundets

verksamhetsrevisorer, föredrog revisionsberättelsen. En granskning av förbundets bokföring har genomförts av Stockholms universitets internrevision och en granskningsberättelse har lämnats till förbundsförsamlingen.

Förbundsförsamlingen beslutade att lägga verksamhetsberättelsen för SUHF för 2021 till handlingarna samt att fastställa den ekonomiska rapporteringen för 2021. Förbundsförsamlingen beslutade att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2021.

Marita Hilliges föredrog förslaget om revidering av förbundets stadgar. Förslaget innebär att meningen *Generalsekreteraren utses av styrelsen* införs i stadgarnas § 14 samt att bilagan uppdateras med aktuella lärosätetsnamn (Mälardalens universitet och Marie Cederschiöld högskola). Förbundsförsamlingen beslutade i enlighet med förslaget.

5. Val av valberedning och revisorer

Marita Hilliges presenterade förslaget till ny valberedning och revisorer.

Förbundsförsamlingen beslutade att SUHF:s valberedning för perioden från förbundsförsamlingen våren 2022 fram till och med förbundsförsamlingen våren 2024, ska vara:

- Johan Sterte, rektor Karlstads universitet, ordförande under 2022
- Stefan Bengtsson, rektor Chalmers tekniska högskola, ordförande under resterande mandatperiod
- Sigbritt Karlsson, rektor KTH (deltar 2022 ut)
- Sara Arrhenius, rektor Kungl. Konsthögskolan
- Martin Norsell, rektor Högskolan Dalarna
- Susanne Kristensson, förvaltningschef Lunds universitet.

Förbundsförsamlingen beslutade att SUHF:s förtroendevalda verksamhetsrevisorer för perioden från förbundsförsamlingen våren 2022 fram till och med förbundsförsamlingen våren 2024, ska vara:

- Mats Tinnsten, rektor Högskolan i Borås
- Louise Pålsson, universitetsdirektör Örebro universitet.

6. Situationen i Ukraina

Astrid Söderbergh Widding och Marita Hilliges redogjorde för de uttalanden som förbundet och EUA har gjort med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Ytterligare åtgärder som SUHF vidtagit omfattar bland annat dialog med regeringskansliet, ett gemensamt yttrande med Kungl. Vetenskapsakademien, återaktivering av Arbetsgruppen för flyktingfrågor och initiering av ett geopolitiskt råd. Frågor från lärosätena om hantering av situationen har samlats in och en sammanställning av frågor och svar kommer att publiceras på SUHF:s hemsida.

De olika europeiska rektorskonferenserna har publicerat olika förtydliganden om vad som gäller inom respektive land och förbundsförsamlingen ställde sig positiv till att publicera en likande text i för svenska förhållanden.

Erik Renström redogjorde för Lunds universitets hantering av Ukrainakrisen. Frågor som man arbetar med omfattar forskning, studier, personalfrågor, kommunikation, mm. Universitetet arbetar på lokal, nationell och internationell nivå.

Förbundsförsamlingen kommenterade och diskuterade situationen.

7. Enkätstudie om genusbaserad utsatthet och sexuella trakasserier i svensk högskolesektor

Förbundsförsamlingen tog del av informationen om enkätstudien om genusbaserad utsatthet och sexuella trakasserier i svensk högskolesektor. Studien presenterades av Christina Björklund och Karin Dahlman-Wright från Karolinska Institutet. Även Fredrik Bondestam från Nationella sekretariatet för genusforskning deltog för att kunna svara på frågor. Rapporten från studien kommer att publiceras senare under våren.

8. Främja akademisk frihet, demokrati och yttrandefrihet genom arbete mot hat och hot

Förbundsförsamlingen tog del av en presentation från Nederländerna angående lärosätenas gemensamma arbete mot hat och hot mot forskare. Erfarenheterna presenterades av Pieter Duisenberg, President of Universities of The Netherlands. Förbundsförsamlingen tog vidare del av preliminära resultat från en enkätundersökning om utsatthet för hat och hot bland forskare och lärare vid svenska universitet och högskolor som genomförs av Nationella sekretariatet för genusforskning. Resultaten presenterades av David Brax från Nationella sekretariatet för genusforskning.

Johan Schnürer och Ylva Fältholm kommenterade presentationerna och vikten av att ta frågan på allvar för att minska risken för att forskare avstår från forskning inom vissa områden. Det finns också ett behov av forskning om vilka åtgärder som är effektiva för att minska hat och hot. SUHF har uppmärksammat frågan tidigare, exempelvis vid årskonferensen 2020.

Förbundsförsamlingen ställde sig positiv till att, i likhet med vad som gjorts i Nederländerna, gemensamt uttala sig och utarbeta ett stödmaterial till hjälp för lärosätena.

9. Öppen vetenskap

Wilhelm Widmark, Stockholms universitet, rapporterade från Bibsam-konsortiets arbete med att förhandla transformativa avtal med de vetenskapliga förlagen. Bibsam arbetar nu med att fasa in en ny kostnadsfördelningsmodell, introduktionen av modellen ska ske gradvis. Wilhelm Widmark rapporterade även från arbetet i utredningsgruppen Bortom transformativa avtal. Gruppens uppdrag är att ta fram en strategi inför övergången från de transformativa avtalen som ger ett tydligt mandat från lärosätenas ledningar om de strategiska vägval som bör göras i kommande förhandlingar. Gruppen ska även undersöka alternativa publiceringsvägar samt ge förslag på sådana.

Per Dannetun, Linköpings universitet, föredrog ett förslag till handlingsplan för implementering av den färdplan för öppen vetenskap som förbundsförsamlingen antog i mars 2021. Färdplanen innehåller åtta övergripande rekommendationer för att nå ett öppet och FAIR vetenskapssystem. I handlingsplanen konkretiseras rekommendationerna.

Förbundsförsamlingen tog del av rapporteringarna och lämnade synpunkter. Astrid Söderbergh Widding meddelade att synpunkter på handlingsplanen även kan lämnas skriftligen senast den 30 mars till Marita Hilliges.

Stefan Bengtsson framförde synpunkten att lärosätena, vid sidan om de rekommendationer kring öppen vetenskap som SUHF tagit fram, behöver bli mer aktiva i att driva på skapandet av en nationell e-infrastruktur genom samordning av existerande delar, tex. Sunet, Snic, SND och Ladok. Sverige tappar i konkurrenskraft mot jämförbara länder. SUHF behöver agera då det är osannolikt att något annars händer. Om inte lämpliga arbetsgrupper redan finns inom SUHF så behöver kanske nya skapas.

10. Utbyggd analyskapacitet inom SUHF

Vid förbunds församlingens möte på Luleå tekniska universitet den 20 oktober 2021 beslutades att analyskapaciteten inom förbundet ska byggas ut. Förbunds församlingen beslutade att ge styrelsen i uppdrag att inrätta en expertgrupp för analys för en första mandatperiod om fyra år. Astrid Söderbergh Widding redogjorde för de steg som har tagits inom förbundet för att öka analyskapaciteten. Förutom att en expertgrupp för analys har inrättats så pågår en in-kind kartläggning samt en volymsuppskattning av kansliets arbete. Från och med den 1 maj 2022 kommer kansliet att utökas med en person för att stärka kansliets möjlighet att administrativt stödja befintliga och nya expert- och arbetsgrupper.

Den nya expertgruppen för analys startades den 1 mars och har en mandatperiod fram till 31 december 2025. En av de högst prioriterade frågorna för expertgruppen ska vara autonomifrågan. Expertgruppen ska till hösten återkomma till styrelsen med förslag på utredningar att genomföra/upphandla och en budget för dessa. Styrelsen kan därefter lyfta frågan till höstens förbunds församling.

11. SFS har ordet

Pil Maria Saugmann, ordförande för SFS doktorandkommitté presenterade ett aktuellt projekt inom SFS, En hållbar forskarutbildning. Projektet handlar bland annat om en socialt hållbar forskarutbildning. Förbättringsområden lyftes och flera förslag på lösningar presenterades. Förbunds församlingen tog del av rapporteringen.

12. Kvalitetsbaserad resursfördelning baserad på lärosätenas profilområden

Hans Adolfsson redogjorde för bakgrunden till, och innebörden i, regeringens beslut i januari 2022 om ett nytt uppdrag till VR, Forte, Formas och Vinnova att vidareutveckla en modell för kvalitetsbaserad fördelning av forskningsanslag. Astrid Söderbergh Widding nämnde det finska PROFI-systemet som finns väl beskrivet på Finlands Akademis hemsida (aka.fi/sv). Förbunds församlingen tog del av rapporteringarna och diskuterade inför den kommande dialogen med forskningsfinansiärerna som genomförs den 8 april.

13. Rekommendation om riktlinjer för NU-konferensen

Blrgitta Bergvall-Kåreborn berättade att i uppdraget till Expertgruppen för högskolepedagogiska frågor ingår att etablera rutiner kring utseende av organisatörer för NU-konferensen samt uppföljning och överlämning mellan konferensorganisatörer. Som en del i det arbetet har expertgruppen utarbetat ett förslag till rekommendation.

Förbunds församlingen tog del av presentationen och lämnade synpunkter. Förbunds församlingen beslutade att ställa sig bakom att en rekommendation om riktlinjer för NU-konferensen antas samt gav presidiet i uppdrag att besluta i enlighet med diskussionen.

14. Almedalen 2022

Förbunds församlingen beslutade vid sitt möte den 20 oktober 2021 att SUHF, om möjligt, ska genomföra ett arrangemang under Almedalsveckan 2022. Att Almedalsveckan kan genomföras är beroende av pandemin och säkerhetsläget, planeringen fortgår tills vidare. Marita Hilliges rapporterade från arbetet med planeringen av SUHF:s arrangemang.

Måndagen den 4 juli arrangeras ett seminarium i tre delar om högskolans styrning och former. I den första delen ska ett samtal föras om högskolans roll i den nationella kompetensförsörjningen och i det nya systemet för omställning med statsrådet, en näringslivsföreträdare samt ett par rektorer. Det följs först av en diskussion om högskolans egen kompetensförsörjning tillsammans med några riksdagsledamöter och högskoleföreträdare, och därefter

en om lärosätenas autonomi, myndighetsformen samt likheter med bland annat domstolarna tillsammans med ett par politiker med fokus på konstitutionella frågor.

Dagen efter, tisdagen den 5 juli, genomförs ett seminarium tillsammans med SFS. Ämnet för seminariet är akademisk frihet och lärosätenas autonomi. Ambitionen är att bjuda in några politiker till diskussion med ledningspersoner från SUHF och SFS.

15. Information från presidiet

Astrid Söderbergh Widding och Marita Hilliges lämnade information från presidiet om

- uppehållstillståndsfrågan efter att Migrationsverket skärpt sin tolkning av lagen. Kritik mot den skärpta tolkningen har lyfts av flera parter och behandlas inom regeringskansliet. Ännu finns inga besked om ändringar i tolkningen.
- förslag till externa ledamöter i lärosätenas styrelser. Den aktuella informationen är en återgång till att endast en person per post ska nomineras. Regeringen har meddelat att man ska förtydliga instruktionerna för nomineringsuppdraget.
- löntagarfondsstiftelsenomineringsprocessen pågår. Marita Hilliges tackade för alla nomineringar.
- inspel till EUA angående systemförändringar med anledning av Europauniversiteten, digitalisering, mm.
- programledare för SUHF:s ledarprogram. De nuvarande programledarna kommer att lämna sina uppdrag inom ca ett respektive två år. Marita Hilliges uppmanade lärosätena att nominera till uppdraget senast den 1 april.

16. Information från arbetsgrupperna

Ordförande i Arbetsgruppen för meritbedömning, Jan-Ingvar Jönsson, Linköpings universitet, informerade. Arbetsgruppen är nystartad och har nyligen haft ett första möte. Gruppens uppdrag presenterades. Under hösten 2021 skickade SUHF ut en enkät till lärosätena angående hanteringen av meritbedömningar. Arbetsgruppen kommer att analysera svaren som har inkommit från samtliga medlemslärosäten. Jan-Ingvar Jönsson berörde även de steg som nu tas inom EU gällande meritbedömning.

Ordförande i Expertgruppen för lärarutbildning, Kerstin Tham, Malmö universitet, informerade om aktuella frågor från expertgruppen. Bland annat informerades om Expertgruppens samverkan med Skolverket. Skolverket kommer att regionaliseras med lokalisering på tio orter i landet. Andra frågor som togs upp gällde VFU, praktisknära forskning och ULF-projektets slutrapport som kommer under våren, den nya korta KPU:n, mm. Expertgruppen tittar just nu på lärarutbildningarna i Ukraina inför den väntande flyktingvågen.

Ordförande i Expertgruppen för fastighets- och säkerhetsfrågor, Peter Liljenstolpe, KMH, informerade om aktuella frågor från expertgruppen. Expertgruppen genomför flera aktiviteter med anledning av Ukrainakrisen. Bland annat har ett seminarium om kontinuitetsplanering genomförts och en diskussion förs med Utbildningsdepartementet om informationssäkerhet.

17. Inbjudan till årskonferens och förbundsårsamling på Röda Korsets Högskola den 18-19 oktober 2022

Rektor Susanne Georgsson hälsade alla varmt välkomna till höstens årskonferens och förbundsårsamling på Röda Korsets Högskola i oktober 2022. Susanne Georgsson informerade om att temat för årskonferensen blir breddad rekrytering och breddat deltagande.

18. Förbundsårsamlingar 2023

Astrid Söderbergh Widding presenterade förslaget att vårens förbundsårsamling 2023 genomförs den 16 mars på Högskolan i Halmstad samt att höstens årskonferens och

förbundsårsamling genomförs den 17-18 oktober på GIH i Stockholm. Förbundsårsamlingen beslutade i enlighet med förslaget.

19. Övriga frågor

Birgitta Bergvall-Kåreborn informerade om Tekniksprånget, ett initiativ som visar mycket goda resultat. Fram till den 10 april går det bra för lärosätena att anmäla sig för att ta emot praktikanter.

20. Mötet avslutas

Ordföranden tackade deltagarna och avslutade mötet.

Vid protokollet

Linda Gerén

Justering

Astrid Söderbergh Widding

Ann-Christine Larsson Ljung

Bilaga 1

Närvarande vid förbunds församlingens sammanträde den 16 mars 2022. Mötet ägde rum på Karlstads universitet.

(Partiell närvaro specificeras ej. Digital närvaro noteras ej.)

Ordförande

Astrid Söderbergh Widding, Stockholms universitet

Rektorer och förvaltningschefer eller motsvarande (ej uppdaterat)

Mats Viberg	Blekinge Tekniska Högskola	Rektor
Henrick Gyllberg	Blekinge Tekniska Högskola	Högskoledirektör
Stefan Bengtsson	Chalmers tekniska högskola	Rektor
Tommy Bothin	Chalmers tekniska högskola	Universitetsdirektör
Christina Zander	Försvårshögskolan	Högskoledirektör
Per Nilsson	Gymnastik- och idrottshögskolan	Rektor
Björn Sandahl	Gymnastik- och idrottshögskolan	Förvaltningschef
Martin Norsell	Högskolan Dalarna	Rektor
Katarina Johansson	Högskolan Dalarna	Högskoledirektör
Ylva Fältholm	Högskolan i Gävle	Rektor
Micael Melander	Högskolan i Gävle	Förvaltningschef
Stephen Hwang	Högskolan i Halmstad	Rektor
Catarina Coquand	Högskolan i Halmstad	Högskoledirektör
Lars Niklasson	Högskolan i Skövde	Rektor
Håkan Pihl	Högskolan Kristianstad	Rektor
Agneta Marell	Jönköping University	Rektor
Ann Fust	Jönköping University	VD
Johan Sterte	Karlstads universitet	Rektor
Ann-Christine Larsson Ljung	Karlstads universitet	Universitetsdirektör
Anders Gustafsson	Karolinska Institutet	Prorektor
Maria Lantz	Konstfack	Rektor
Elisabet Nordwall	Konstfack	Förvaltningschef
Anna Wennergrund	Kungl. Konsthögskolan	Förvaltningschef
Helena Wessman	Kungl. Musikhögskolan	Rektor
Peter Liljenstolpe	Kungl. Musikhögskolan	Högskoledirektör
Sigbritt Karlsson	Kungl. Tekniska högskolan	Rektor
Kerstin Jacobsson	Kungl. Tekniska högskolan	Universitetsdirektör
Jan-Ingvar Jönsson	Linköpings universitet	Rektor
Jenny Ahlén	Linköpings universitet	Bitr. universitetsdirektör
Peter Aronsson	Linnéuniversitetet	Rektor
Therése Ivey Gardell	Linnéuniversitetet	Universitetsdirektör
Birgitta Bergvall-Kåreborn	Luleå tekniska universitet	Rektor
Veronika Sundström	Luleå tekniska universitet	Universitetsdirektör
Erik Renström	Lunds universitet	Rektor
Susanne Kristensson	Lunds universitet	Universitetsdirektör
Kerstin Tham	Malmö universitet	Rektor
Susanne Wallmark	Malmö universitet	Universitetsdirektör
Roger Klinth	Marie Cederschiöld högskola	Rektor

Anders Fällström	Mittuniversitetet	Rektor
Lotten Glans	Mittuniversitetet	Universitetsdirektör
Paul Pettersson	Mälardalens universitet	Rektor
Karin Cardell	Mälardalens universitet	Universitetsdirektör
Susanne Georgsson	Röda Korsets Högskola	Rektor
Louise Beskow	Röda Korsets Högskola	Förvaltningschef
Johanna Adami	Sophiahemmet Högskola	Rektor
Mårten Jansson	Sophiahemmet Högskola	Förvaltningschef
Paula Crabtree	Stockholms konstnärliga högskola	Rektor
Astrid Söderbergh Widding	Stockholms universitet	Rektor
Maria Knutson Wedel	Sveriges Lantbruksuniversitet	Rektor
Martin Melkersson	Sveriges Lantbruksuniversitet	Universitetsdirektör
Hans Andersson	Södertörns högskola	Förvaltningschef
Hans Adolfsson	Umeå Universitet	Rektor
Hans Wiklund	Umeå Universitet	Universitetsdirektör
Anders Hagfeldt	Uppsala universitet	Rektor
Caroline Sjöberg	Uppsala universitet	Universitetsdirektör
Johan Schnürer	Örebro universitet	Rektor
Louise Pålsson	Örebro universitet	Universitetsdirektör

Adjungerade

Karin Dahlman-Wright	KI	§ 7
Christina Björklund	KI	§ 7
Fredrik Bondestam	Nationella sekretariatet för genusforskning	§ 7-8
Pieter Duisenberg	Universities of The Netherlands	§ 8
David Brax	Nationella sekretariatet för genusforskning	§ 8
Wilhelm Widmark	Stockholms universitet	§ 9
Per Dannetun	Linköpings universitet	§ 9
Pil Maria Saugmann	Sveriges förenade studentkårer	Hela mötet
Marita Hilliges	SUHF	Hela mötet
Linda Gerén	SUHF	Hela mötet
Lars Alberius	SUHF	Hela mötet

Val av styrelse 2023 – 2024

Dokument

--

Förslag

Förbunds församlingen beslutar om styrelse för SUHF för mandatperioden 2023 – 2024, i enlighet med valberedningens förslag.

Bakgrund

Valberedningen, bestående av Johan Sterte KAU (ordf), Stefan Bengtsson Chalmers, Sigbritt Karlsson KTH, Sara Arrhenius KKH, Martin Norsell DU, och Susanne Kristensson LU, har enhälligt beslutat att till SUHF:s förbunds församling den 19 oktober 2022 föreslå att följande ingår i styrelsen:

- Hans Adolfsson, rektor, Umeå universitet, ordförande
- Peter Aronsson, rektor, Linnéuniversitetet
- Martin Hellström, rektor, Mälardalens universitet
- Kerstin Jacobsson, universitetsdirektör, KTH
- Agneta Marell, rektor, Jönköping University
- Erik Renström, rektor, Lunds universitet, vice ordförande
- Mats Viberg, rektor, Blekinge Tekniska Högskola
- Helena Wessman, rektor, Kungl. Musikhögskolan

Valberedningens ordförande, Johan Sterte, kommer under mötet att redogöra för förslaget och processen.

Utmaningar i en föränderlig omvärld

Dokument

--

Förslag

Förbunds församlingen tar del av och diskuterar Tim Ekbergs presentation av vilka utmaningar universitet och högskolor står inför.

Bakgrund

I den kontext lärosätena idag befinner sig – med krig och extrem politik i Europa, en ekonomiskt nedåtgående spiral, klimatutmaningar och postpandemi – finns det en mängd utmaningar. Frågan om lärosätenas självständighet/autonomi är en viktig del i detta.

Tim Ekberg, planeringschef vid Lunds universitet och verkställande ledamot i Expertgruppen för analys, inleder diskussionen.

Expertgruppen för analys – förslag till uppdrag och budget för åren 2023–2025

Dokument

- Expertgruppen för analys – förslag till uppdrag och budget för åren 2023–2025

Förslag

Förbunds församlingen

- *diskuterar förslaget till uppdrag och budget för Expertgruppen för analys.*
- *beslutar att fastställa uppdrag och budget för Expertgruppen för analys enligt förslag.*

Bakgrund

SUHF:s förbunds församling beslutade den 20 oktober 2021 att förbundet ska bygga ut sin analyskapacitet genom att inrätta en expertgrupp för analys. I beslutet ingick att expertgruppens första mandatperiod ska vara fyra år, 2022–2025.

Expertgruppen har i uppdrag att ta fram analyser och översikter som utgår från behov identifierade inom högskolesektorn. Gruppen ska följa upp politiska reformer och andra förändringar av de villkor som påverkar lärosätena och förse förbundet med underlag för att kunna argumentera för de frågor som förbundet ska driva.

Enligt beslutet ska expertgruppen lämna förslag på analyser och uppdrag inkluderat budget för åren 2022–2023 till styrelsen för att möjliggöra ett anpassat budgetbeslut vid förbunds församlingens oktobermöte.

Styrelsen behandlade expertgruppens förslag den 28 september. Styrelsens förslag till uppdrag och budget för Expertgruppen för analys 2023–2025 finns som bilaga.

Expertgruppen för analys
Tim Ekberg, verkställande ledamot

Expertgruppen för analys – förslag till uppdrag och budget för åren 2023–2025

SUHF:s förbundsårsamling beslutade den 20 oktober 2021 att förbundet ska bygga ut sin analyskapacitet genom att inrätta en expertgrupp för analys (SU-850-0010-22). I beslutet ingick att expertgruppens första mandatperiod ska vara fyra år, 2022–2025.

Expertgruppen har i uppdrag att ta fram analyser och översikter som utgår från behov identifierade inom högskolesektorn. Gruppen ska följa upp politiska reformer och andra förändringar av de villkor som påverkar lärosätena och förse förbundet med underlag för att kunna argumentera för de frågor som förbundet ska driva.

Enligt beslutet ska expertgruppen lämna förslag på analyser och uppdrag inkluderat budget för åren 2022–2023 till styrelsen senast den 15 september, för att möjliggöra ett anpassat budgetbeslut vid förbundsårsamlingens oktobermöte.

Bakgrund

SUHF har en viktig och omfattande verksamhet som bidrar till att utveckla universiteten och högskolorna. SUHF är en central länk mellan lärosätena och regeringsmakten, centrala myndigheter i sektorn, forskningsfinansiärer samt näringslivet. Inom SUHF bedrivs ett omfattande arbete inom ett antal specifika expertgrupper och arbetsgrupper.

I en alltmer föränderlig omvärld kommer universitet- och högskolesektorn att vara i allt större behov av kvalificerade analyser och pålitliga kunskapsunderlag. SUHF behöver därför bygga upp en större och mer kvalificerad analyskapacitet inom förbundet. Dessa analyser ska hjälpa lärosätena i sitt utvecklingsarbete och fungera som beslutsunderlag men också kunna användas för att påverka relevanta beslutsfattare, regering och riksdag.

I SUHF:s beslut att inrätta en expertgrupp för analys finns ett särskilt utpekat uppdrag att ta fram underlag som kan argumentera för en autonom organisationsform. Expertgruppen har i uppdrag att ta fram ett långsiktigt realistiskt förslag som innefattar såväl organisationsform som utnämningssmakt. Detta ska göras i form av ett förslag till positionspapper inom de områden där så är möjligt.

Utgångspunkter för expertgruppens bedömningar och förslag

Vi lever i en alltmer komplex värld med en mycket stor förändringstakt. Under bara de senaste åren har världen genomlevt en pandemi, ökade spänningar mellan länder och regioner, ett militärt angrepp av Ryssland mot Ukraina samt ett nytt säkerhetspolitiskt läge. Den ekonomiska

utvecklingen i världen och i Sverige påverkas och mattas av. Politiska omprioriteringar görs nationellt och internationellt och tillgängliga medel och reformutrymme för universitets- och högskolesektorn kommer att sättas under press de kommande åren.

Det blir allt svårare, men samtidigt också allt viktigare, att kunna se och förstå hur saker och ting hänger ihop - att kunna skönja helheter och hur enskilda händelser och beslut hänger samman. När fragmenteringen ökar och de olika trådarna tvinnas var för sig utan synliga mönster finns risken att vi fattar fel beslut eller inga beslut alls. Att granska hur trådar och mönster rör sig över tid ger ofta värdefulla insikter till hur olika former av utmaningar har uppstått och utvecklats samt ger en fingervisning hur utmaningar kan lösas. Behovet av omvärldsanalyser är större än någonsin.

Universiteten och högskolorna är del av en internationell värld där globala trender inverkar i allt större utsträckning. Inom EU fattas alltmer beslut som påverkar allt fler delar av lärosätenas verksamheter. Universitet och högskolor är internationella aktörer och delar av ett globalt nätverk av organisationer. Lärosätenas enskilt största styrka ligger just i att de ingår i ett globalt samfund men samtidigt ökar både utmaningarna med att samarbeta över många olika nationsgränser såväl som konkurrensen om medel och studenter.

Universiteten och högskolorna utgör en viktig och central sektor i vårt samhälle. Universitet och högskolor bidrar till tillväxt och välbefinnande men har också andra väsentliga funktioner som förmedlande av utbildning. Lärosätena har även fått en allt viktigare roll och större ansvar i att möta komplexa samhällsutmaningar och fungera som ett bålverk mot den tilltagande polariseringen i vår värld. Lärosätena ger faktabaserade underlag till diskussioner och beslut och är delaktig i att hålla emot populism, faktaresistens och konspirationsteorier. Lärosätenas roll i att säkra ett öppet och demokratiskt samhälle blir allt viktigare.

Förslag till budget för 2023–2025

Expertgruppen för analys har valt att lyfta fram ett begränsat antal exempel på möjliga uppdrag och projekt. Ett av projekten - om en autonom organisationsform för lärosätena - har redan pekats ut i beslutet. De övriga projekten har samtliga en övergripande karaktär där komplexa frågeställningar föreslås belysas. Samtliga dessa projekt har även en aktuell politisk dimension. Ambitionen är att dessa projekt ska leda till underlag som kan ge en fördjupad förståelse för och en mognare diskussion inom de olika områdena. Underlagen ska kunna fungera både som stöd för de enskilda lärosätenas förändringsarbeten samt som inspel till regering och riksdag i aktuella frågor.

Expertgruppen för analys föreslår att tre mnkr per år anslås 2023–2025 för att kunna genomföra föreslagna uppdrag och projekt samt ha kapacitet att hantera ytterligare frågor som tillkommer under perioden. Föreslagna projekt kan löpa under flera än ett år och innefatta olika delprojekt. Expertgruppen fördelar hur dessa medel används och bestämmer när och hur dessa projekt och delprojekt ska avrapportera. Dessa uppdrag och projekt ska löpande rapportera till expertgruppen. Expertgruppen ska löpande hålla SUHF:s styrelse uppdaterad.

De olika projekten ska använda den kompetens och forskning som finns vid universiteten och högskolorna. I frågor som innehållsmässigt berör andra grupper inom SUHF ska arbetet i de olika projekten genomföras i samråd med dessa. De olika projekten ska även, när så är lämpligt, samverka med andra aktörer som gör analyser av högskolesektorns verksamhet.

I följande presenteras de föreslagna projekten mer ingående:

1. Ändrad offentligrättslig organisationsform

Magna Charta Universitatum är en internationell deklaration om akademisk frihet och universitetens roll i samhället. Deklarationen, som skrevs 1988 för att fira 900-årsjubileet för universitetet i Bologna, har nyligen reviderats och den är idag undertecknad av fler än 900 lärosäten från hela världen. Den beskriver våra kärnvärden och grundläggande ansvar i den brytningstid där vi nu befinner oss. I Magna Charta anges att den mänskliga framtiden ”är beroende av den kulturella, vetenskapliga och tekniska utvecklingen som äger rum vid universiteten”. Lärosäten ska enligt deklarationen vara oberoende av alla politiska, ideologiska och ekonomiska maktgrupperingar. Samtidigt, menar deklarationen, har lärosätena ett ansvar i att axla sitt samhällsansvar, motverka intolerans och vara öppna för dialog.

Den akademiska friheten garanteras i EU-rätten såväl som i den svenska högskolelagen. Inom EU kopplas den akademiska friheten samman med lärosätenas institutionella autonomi¹. Institutionell eller organisatorisk autonomi (begreppen används ofta synonymt) definieras av EUA² som lärosätenas möjlighet att fatta egna beslut (rättskapacitet) samt utseende av rektorer, styrelse och akademiska strukturer. I EUA:s jämförelse med andra europeiska länder har Sverige en relativt låg grad av institutionell autonomi.

I Sverige dominerar staten som huvudman för universitet och högskolor. De flesta universiteten och högskolorna är förvaltningsmyndigheter som lyder direkt under regeringen. De svenska statliga universiteten och högskolorna är i sin egenskap som förvaltningsmyndigheter en del av staten och ingår därmed som en del i rättssubjektet staten. Genom att de statliga lärosätena är förvaltningsmyndigheter kan de inte skriva egna avtal eller ingå avtal, är begränsade att ta emot donationer, kan inte välja hur anläggningstillgångar ska finansieras, inte skapa eller vara med i bolag, ej heller tillskjuta medel till sina holdingbolag eller ta emot vinstdelning från dessa bolag, får inte ta ut avgifter utöver det som regleras eller disponera inkomster från verksamheter, är begränsade att investera i uppbyggandet av uppdragsutbildning eller fritt bygga upp kapital. Lärosätena kan inte heller utse sin egen rektor eller styrelse.

Statsmakterna har under lång tid skapat en större mängd särlösningar och särregleringar för lärosätena för att de ska klara av sina åtaganden. Inte minst har dessa särlösningar varit kopplade till uppdraget att samverka och strävan efter att få en bättre utväxling av forskning till samhällsnytta och innovation. Exempel på sådana specialkonstruktioner är teknikbrostiftelser, holdingbolag och innovationskontor. Dessa åtgärder har sällan löst själva grundproblemet och kan även riskera att isolera samverkansuppgiften från den övriga verksamheten vid lärosätet.

SUHF har sedan lång tid tillbaka engagerat sig i frågan om ökad autonomi för de svenska lärosätena. I rapporten *Ökad självständighet* (2014, J Alling) menar SUHF att det bör tillsättas en brett sammansatt utredning som utreder denna fråga. I skriften *Några frågor om akademins autonomi* (2018, A Casson) och *Möjligheter till ökad autonomi för universitet och högskolor vid olika alternativ av verksamhetsform* (2019, C Karlsson & A Casson) diskuteras hur den organisatoriska autonomi kan stärkas. Förslag och argumentation för en ny organisationsform bör utgå från SUHF:s tidigare ställningstaganden.

¹ T.ex. Europarådets rekommendation 1762, 2006; Europeiska unionens stadgar 2010/C83/02; EU-domstolen ECLI:EU:C:2020:792

² European University Association (EUA) bedriver ett autonomiprojekt sedan 2007 där olika dimensioner av autonomi mäts för lärosätena i de europeiska länderna.

De svenska lärosätena behöver få en styrning och en organisationsform som bättre svarar upp mot verksamhetens förutsättningar och natur. De svenska lärosätenas förutsättningar bör inte heller skilja sig allt för mycket i förhållande till lärosäten i andra länder. Det riskerar att hämma de svenska lärosätenas konkurrenskraft och försvåra utbyten och samarbeten vilket i sin tur kan skada Sveriges utveckling som framstående kunskapsnation. En ny organisationsform behöver därmed vara i samklang med hur lärosäten i andra länder är uppbyggda och styrda.

Svenska lärosätens möjligheter att agera självständigt, strategiskt och flexibelt kan öka genom att de blir egna rättssubjekt. Samtidigt kommer de svenska lärosätena att även framöver vara starkt beroende av regering och riksdag. En lämplig organisationsform för de svenska lärosätena bör därför i första hand sökas inom ramen som offentligrättslig organisationsform och inte som stiftelser eller aktiebolag. Exempel på offentligrättsliga organisationer med en särskilt anpassad myndighetsform är domstolar och Sveriges Radio.

En ny organisationsform behöver utgå från lärosätenas unika uppdrag men även ta hänsyn till de kollegiala strukturerna. Den statliga utredningen *Självständiga lärosäten* (SOU 2008:104), som föreslog en ändrad offentligrättslig organisationsform, mötte en hel del kritik då det fanns en rädsla från flera håll att lärosätenas centrala ledningar skulle få ökad makt på bekostnad av de kollegiala strukturernas inflytande och forskarnas frihet. Förslag på en ny organisationsform behöver därav tydliggöra hur kollegialt inflytande och forskares frihet kan stärkas.

Projektet ska:

- Ta fram underlag som argumenterar för en ny och ändrad offentligrättslig organisationsform samt presentera realistiska förslag som innefattar såväl organisationsform som utnämningssmakt.

2. Ökad kontroll och ökad byråkratisering

Statens direkta styrning av lärosätena minskade genom 1993 års reform. Statens roll förändrades från direkt styrning genom olika former av beslut till att granska, följa upp och utvärdera i efterhand. Priset för ökad frihet blev ökad kontroll och utvärdering. Antalet återrapporteringar och utvärderingar har stadigt ökat och blivit alltmer omfångsrika och komplexa. Alltmer kraft och resurser vid lärosätena läggs på att administrera alla de olika krav som ställs.

En del av det administrativa och byråkratiska arbetet drabbar lärare och forskare, som i mindre utsträckning hinner och orkar utveckla sin egentliga verksamhet. Detta leder även till att den stödjande verksamheten i allt större omfattning behöver jobba med denna typ av arbetsuppgifter. Samtidigt som det externa trycket ökar genom nya uppdrag riskerar höga ambitioner inom lärosätena att ytterligare utöka de administrativa och byråkratiska pålagorna. Sammantaget måste ledningarna lägga betydande kraft på dessa frågor, lärarna och forskarna hinner allt sämre med sina kärnuppdrag och den stödjande personalen jobbar allt mindre med att stödja kärnan och alltmer med administrativa åtaganden.

Utöver ökad uppföljning har detaljstyrningen genom särskilda utbildningssatsningar ökat. Samtidigt som olika statliga utredningar³ talat om vikten av tillitsbaserad styrning har utvecklingen bitvis varit den motsatta inom universitets- och högskolesektorn. Regeringen och riksdagen be-

³ Tillitsdelegationen var verksam mellan 2016 till 2020 och lämnade 7 olika rapporter och betänkanden till regeringen, bl.a. Med tillit följer bättre resultat - tillitsbaserad styrning och ledning i staten (SOU 2019:43).

höver i ökad utsträckning kunna lita på att lärosätena gör det som behöver göras, utan detaljerade satsningar och ökad statlig kontroll. Relationen mellan statsmakten och lärosätena behöver i ökad utsträckning bygga på tillitsbaserad styrning.

Projektet ska:

- Beskriva hur direktstyrning och återrapporteringskrav har utvecklats sedan 1993, vilka konsekvenser det fått för universitet och högskolor samt lämna förslag hur ökad tillit mellan lärosäten och statsmakt kan uppnås.

3. Styrning av utbildningsutbudet

Dimensioneringen av den högre utbildningen styrs av studenternas intresse och arbetsmarknadens behov. Lärosätena gör ständigt revideringar av sitt utbildningsutbud för att svara upp mot ändrade och nya behov. De flesta studenterna vid landets lärosäten är mellan 20 – 24 år när de söker till högre utbildning. Samtidigt är det livslånga lärandet och kompetensutveckling en viktig och naturlig del av de svenska lärosätenas utbildningsutbud. Sverige har redan en, i internationell jämförelse, äldre studentpopulation.

Lärosätenas förmåga att bedriva högkvalitativ utbildning och kunna förse arbetsmarknaden och enskilda individer med relevant kompetens är helt central för samhället. I arbetet med att skapa ett strategiskt och aktuellt utbildningsutbud, hålla högsta kvaliteten och möta en allt större internationell konkurrens behöver den högre utbildningens ekonomiska förutsättningar lyftas fram och belysas. Relationen till andra utbildningsanordnare, som yrkeshögskolan och Folkuniversitetet, bör också vägas in.

I januari 2019 träffades en politisk överenskommelse genom det s.k. januariavtalet vilket resulterade i ändringar av LAS, vilket i sin tur förutsatte nya och förbättrade möjligheter till kompetensutveckling och omställning. Tre promemorior⁴ ligger till grund för propositionen *Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden* (Prop. 2021/22:176). Beslutet innebär att ett nytt offentligt omställningsstudiestöd har införts. Regeringen har därefter gett samtliga lärosäten i uppdrag att genomlysna och rapportera om sitt utbildningsutbud för livslångt lärande och omställning. UKÄ ska ta fram en prognosmodell för det nya omställningsstudiestödet samt sammanställa lärosätenas svar. Materialet och resultatet från detta arbete utgör en viktig utgångspunkt.

Den demografiska utvecklingen visar att antalet ungdomar ökar de kommande åren. Sverige och världen är i början av en ekonomisk lågkonjunktur. Sammantaget resulterar detta i att än fler presumtiva studenter söker sig till högskolorna och konkurrensen om platserna ökar ytterligare. Enligt regeringens beräkningar kan upp mot 44 000 personer omfattas av omställningsutbildningarna varje år och en betydande del av dessa kan söka sig till universitet och högskolor. Olika statistiska scenarier behöver tas fram samt beskrivningar av vilka konsekvenser detta får för lärosätena, presumtiva studenter och samhället.

I dagens resurstilldelningssystem finansieras och avräknas alla utbildning i huvudsak på samma sätt. Utbildningar som inriktar sig på livslångt lärande och kompetensutveckling har som regel en lägre genomströmning. En ökning av denna typ av utbildningar leder därmed till både en ytterligare urgröpning av finansieringen till grundutbildningen samt att det bli än svårare för

⁴ En reformerad arbetsrätt – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (Ds 2021:17), Omställningsstudiestöd – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (Ds 2021:18) och Grundläggande omställnings- och kompetensstöd – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (Ds 2021:16)

yngre och personer att kunna få en högre utbildning. Regeringen har gjort en tillfällig riktad satsning på livslångt lärande som kommer att upphöra 2024. Vilka ekonomiska effekter regeringens förslag kommer att få behöver tydliggöras samt en beskrivning av hur en fungerande resurstilldelningsmodell bör se ut.

Projektet ska:

- Granska utvecklingen av det ökade uppdraget och förväntningarna på utökad kapacitet för utbildningar för livslångt lärande, omställning och kompetensutveckling. Beskriva vilka möjliga konsekvenser detta får samt föreslå hur en lämplig styr- och resursfördelningsmodell bör se ut.

4. Ökat beroende av externa bidrag

Universitet och högskolor är i allt större utsträckning beroende av externa medel och externa aktörer för att klara av sin forskning och forskarutbildning. I en internationell jämförelse är de svenska lärosätena anmärkningsvärt beroende av externa bidrag. Det direkta basanslaget till forskning vid lärosätena har relativt sett minskat under en längre tid. Närmare 60 procent av forskningsmedlen vid lärosätena kommer från externa finansiärer.

Andelen externfinansiering påverkar lärosätenas möjligheter att göra egna strategiska val, kunna ta ett långsiktigt och mer strategiskt arbetsgivaransvar, skapa attraktiva karriärvägar för yngre forskare samt bedriva grundforskning. Allt större andel av basanslaget går till att samfinansiera externa projekt. Forskningens inriktning utformas även alltmer för att optimera chanserna att få externa bidrag. Det behöver klargöras vilka effekter den växande andelen externa bidrag får för lärosätena.

De statliga forskningsråden har fått en allt större andel av de statliga medlen till forskning. I den senaste forskningspropositionen, *Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige* (prop. 2020/21:60) gick 75 procent av de nya medlen till forskningsråden. Regeringens styrning hur rådens medel ska användas har också ökat i de senaste forskningspolitiska propositionerna. Vilka konsekvenser detta leder till för råden och lärosätena behöver belysas.

Regeringen har utsett en särskild utredare som ska se över den statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsforskning (dir. 2022:85). Syftet med översynen av de statliga forskningsråden är att säkerställa att dessa organisationer arbetar ändamålsenligt och effektivt stödjer forskning och innovation av hög kvalitet. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 30 september 2023. Utredningen kommer troligen att skickas ut på remiss och därefter bli en viktig del i nästa forskningspolitiska proposition.

Projektet ska:

- Granska hur utvecklingen av den externa finansieringen har utvecklats och vilka konsekvenser denna utveckling fått för universiteten och högskolorna.

Analys av lärosätens in kind-bidrag till SUHF

Dokument

- Beräkning av in-kind-insatser inom det samlade arbetet i SUHF

Förslag

Förbunds församlingen tar del av Ingegerd Palmérs underlag och presentation.

Bakgrund

Behovet av en samlad bild av lärosätens investeringar i det gemensamma arbetet inom förbundet framkom i samband med diskussioner om en eventuell utvidgning av förbundets kapacitet.

Medlemmarna betalar en årlig avgift till SUHF, för att finansiera kansliet, medlemskap i internationella organisationer m.m. Deltagare i arbetsgrupper liksom styrelseledamöter gör normalt sina insatser som en del i sina anställningar vid respektive lärosäte.

Ingen kvantifiering i tid eller i pengar har tidigare gjorts för att beskriva omfattningen av det arbete för det gemensamma som görs genom in kind-insatser av medarbetare vid lärosätena.

Presidiet beslutade därför i februari 2022 att låta göra en genomlysning av de samlade in kind-insatserna från lärosäten. Uppdraget att genomföra genomlysningen gavs till Ingegerd Palmér, tidigare rektor för Luleå tekniska universitet och Mälardalens högskola, nu styrelseordförande i Högskolan i Gävle. Genomlysningen har gjorts för verksamhetsåren 2017 – 2021.

Beräkning av in-kind-insatser inom det samlade arbetet i SUHF

Inledning

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) är sedan 1995 en organisation för samverkan mellan universitet och högskolor i landet. Tidigare fanns två organisationer, Svenska Akademiska Rektorskonferensen resp. en motsvarande förening för de sk nya högskolorna, båda med mycket begränsad kapacitet att göra egentliga insatser. Ett starkt skäl att bilda SUHF var den högskolereform som genomfördes 1993 där lärosätena direkt underställdes regeringen och en stor avreglering skedde (ett mått är att högskoleförordningen minskade till en tredjedel i omfång). Lärosätena fick stor egen beslutskraft i allt från utbildningsutbud inkl. behörighetskrav till vilka lokaler man ville hyra. Behovet av samordning och gemensamma krav och regler, inte minst gentemot studenter, blev snart uppenbart. En viktig faktor i sammanhanget var att försöka motverka återreglering från staten genom att visa att sektorn tog eget ansvar i olika frågor.

SUHF har till uppgift att tillvarata lärosätenas intressen utåt och verkar inåt i frågor där samordning behövs. SUHF är en arena för diskussioner och ställningstaganden i högskolepolitiska frågor men också för samarbete lärosäten emellan för att lösa många konkreta frågor som rör utbildning, forskning, hantering av ekonomi, fastigheter o d.

SUHF leds av en styrelse med förtroendevalda från lärosätena. Inom förbundet drivs ett ständigt arbete inom permanenta eller temporära grupper kring olika frågor av betydelse för högskolesektorn. Som resurs för det gemensamma arbetet finns ett kansli om 4 personer. och

Arbetet i grupper resulterar normalt i olika rapporter, rekommendationer eller uttalanden från förbundet. Man håller också konferenser för sektorn, när så är relevant med deltagande från utomstående organisationer, för att få underlag för arbete i gruppen eller för att sprida kunskap om resultat som tagits fram. Många remissvar från SUHF bereds av sådana grupper.

Medlemmarna betalar en årlig avgift till SUHF för att finansiera kansliet, medlemskap i internationella organisationer, resor o d. Deltagare i arbetsgrupper liksom styrelseledamöter gör normalt sina insatser som en del i sina anställningar vid resp. lärosäte, in-kind.

Uppdrag och arbetsätt

Som synes ger medlemsavgifter och deras användning inte en rättvisande bild av mängden av det samlade arbete som görs inom ramen för SUHF. Ingen kvantifiering i tid eller i pengar har gjorts för att beskriva omfattningen av det arbete för det gemensamma som görs genom in-kind-insatser av medarbetare vid lärosätena. Presidiet beslutade därför i februari 2022 att låta göra en genomlysning av de samlade in-kind-insatserna från lärosäten. Uppdraget att genomföra genomlysningen gavs till Ingegerd Palmér, tidigare rektor för Luleå tekniska universitet och Mälardalens högskola, nu styrelseordförande i Högskolan i Gävle. Genomlysningen har gjorts för verksamhetsåren 2017 – 2021.

Utgångspunkten för genomlysningen är de grupper inkl. styrelse och presidium som redovisas i de årliga verksamhetsberättelserna. Där anges antal medverkande i resp. grupp och de

lärosäten var och en tillhör. Kansliet har utifrån protokoll och egen medverkan och erfarenheter kunnat ange dels antal möten per grupp och år, dels en bedömning av mötenas längd. Vissa grupper har arbetat med arbetsutskott, tidsåtgången för detta har kunnat uppskattas. Möten kräver förberedelse och ibland efterarbete. Tidsåtgången för detta ha getts en schablon om 2 timmar per möte och medverkande (med vissa undantag för mycket korta möten). Tid för resor till och från fysiska möten har inte tagits med i redovisningen.

Att besvara remisser upptar mycket tid. Svaren tas fram på olika sätt: av kansliet, ibland med förfrågningar till några lärosäten, av en relevant arbetsgrupp, av en mindre grupp inom en arbetsgrupp, i ett fåtal fall av någon eller några experter. Remissvaren finns listade på SUHF:s hemsida och kansliet har bedömt tidsåtgång för svarsinsatser för personer från lärosätena i kategorierna: 0 h (inom ramen för mötestiden för relevant grupp inkl. styrelse och presidium), 8/10 timmar för en mindre grupp personer från lärosäten, 40/80 h för en mer omfattande remiss inkl. förfrågningar till/avstämningar med samtliga lärosäten. En remiss har fordrat ingående arbete om ca 160 h av en expert från ett lärosäte.

Förbunds församlingen eller styrelsen beslutar om rekommendationer till lärosätena i olika frågor (1-5 st. per år). Rekommendationerna finns listade på SUHF:s hemsida. En rekommendation utformas inom ramen för en arbetsgrupp. Bedömningen av tidsåtgång har gjorts enligt samma modell som för remissvaren.

Rapporter utges av SUHF, för perioden finns 34 rapporter listade på SUHF:s hemsida. 18 av dessa är gjorda av arvoderade personer, 16 av dem av någon arbetsgrupp. Bedömningen av tidsåtgång har gjorts enligt samma modell som för remissvaren

Slutligen arrangeras många konferenser inom SUHF:s ram, allt från årskonferensen till konferenser arrangerade av olika arbetsgrupper. Att planera, organisera och efterarbete konferenser görs av lärosäten och arbetsgrupper, oftast i samarbete med kansliet. Tidsåtgången för detta arbete är ännu mycket svårare att bedöma än för utarbetande av remissvar, rekommendationer och rapporter. I samråd med kansliet har utredaren valt en schablon om 10 timmar per konferens i in-kind-insatser.

Sammantaget är det möjligt att ange en någorlunda riktig tidsåtgång vad gäller möten inkl. för- och efterarbete. Tidsåtgång för övriga insatser mäts utifrån vissa schabloner som redovisats ovan. Schabloner är generellt utformade utifrån konservativa bedömningar av det arbete som lagts ned. Det har utförts klart mer in-kind-arbete för SUHF, mätt i timmar, än vad som redovisas i denna genomlysning.

Källor för utredning är verksamhetsberättelser för SUHF 2017 - 2021, SUHF:s hemsida med protokoll, rapporter o d, beräkningar och bedömningar av kansliets personal. För två – tre grupper årligen saknas full information om antal deltagare och/eller antal mötestimmar, deras arbetsinsats finns därför inte med i sammanställning av antal timmar. Det finns också ett antal temporära undergrupper där antalet timmar inte har kunnat beräknas p g a att underlag saknas.

Totalt arbetade timmar kan räknas om till heltidstjänstgöring för att göra ev. jämförelser. Man kan också vilja väga lärosätenas in-kind-insatser mot de direkta medlemsavgifter som lärosätena betalar. För att det senare ska kunna göras med en rimlig arbetsinsats krävs en

tämligen grov schablonisering. Utredaren har tillsammans med kansliet stannat för två kategorier anställda bland dem som bidragit med arbete för SUHF: rektorer resp. övriga anställda, lärare såväl som tjänstemän. Utredaren har utgått från lönenivåerna 110 000 kr/månad resp. 60 000 kr/månad i 2022 års löneläge med 2 % löneökning årligen. Som lönekostnadstillägg för resp. år används de procentsatser som SUHF:s kansli genom Stockholms universitet har tillämpat. Ytterligare en schablonisering har gjorts: för flertalet grupper har räknats två medverkande rektorer och övriga medverkande som tjänstemän. För styrelse och presidium har alla lönekostnader beräknats som kostnader för rektorer. Omvänt består några arbetsgrupper av enbart tjänstemän, lönekostnaderna har beräknats i enlighet med det.

Redovisning av omfattningen av in-kind-insatser

I rapporten redovisas för varje år det totala antalet timmar som gjorts som in-kind-arbete med beräkningssätt som redovisats ovan. Där anges också antalet verksamma grupper och det samlade antalet individer (icke-unika) som bidragit med insatser i styrelse, styrgrupper, samverkansgrupper, expertgrupper, arbetsgrupper.

Det kan vara intressant att relatera det totala timtalet till antalet årsarbetskrafter. Lärare har en årsarbetstid om 1700 h, övriga anställdas årsarbetstid är ca 2000 timmar. Omräkningen nedan av timmar till antal heltidsbefattningar baseras på bedömningen att ca 40% av deltagare från lärosäten är lärare och ca 60 % övrig personal.

För varje år redovisas också den totala lönekostnaden för in-kind-insatser enligt de principer som redovisats ovan. Totala beloppet relateras till den samlade medlemsavgiften för året.

REDOVISNING AV IN-KIND-INSATSER, ÅRSVIS

2021

Antalet verksamma grupper	29
Totalt antal (icke-unika) individer från lärosäten som medverkat i grupperna	242 personer
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för arbets-, expert-, samverkans- och styrgrupper	5942 h
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för styrelse och presidium	700 h
Därutöver utarbetande av svar på remisser	332 h
Därutöver utarbetande av rapporter	260 h
Därutöver planering och efterarbete av konferenser/seminarier	200 h
Total kalkylerad tidsinsats	7434 h

Denna tidsinsats motsvarar knappt 4 heltidsbefattningar.

Med timkostnader kalkylerade enligt principer ovan motsvarar det samlade timantalet ett belopp om 5 072 100 kr, som utgör 69% av medlemsavgiften för 2021 om 7,3 milj kr.

2020

Antalet verksamma grupper	28
Totalt antal (icke-unika) individer från lärosäten som medverkat i grupperna	216 personer
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för arbets-, expert-, samverkans- och styrgrupper	4620 h
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för styrelse och presidium	700 h
Därutöver utarbetande av svar på remisser	382 h
Därutöver utarbetande av rapporter	300 h
Därutöver planering och efterarbete av konferenser/seminarier	160 h
Total kalkylerad tidsinsats	6162 h

Denna tidsinsats motsvarar ca 3,3 heltidsbefattningar.

Med timkostnader kalkylerade enligt principer ovan motsvarar det samlade timantalet ett belopp om 4 124 360 kr, som utgör 56 % av medlemsavgiften för 2020 om 7,3 milj kr.

2019

Antalet verksamma grupper	20
Totalt antal (icke-unika) individer från lärosäten som medverkat i grupperna	152 personer
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för arbets-, expert-, samverkans- och styrgrupper	4849 h
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för styrelse och presidium	700 h
Därutöver utarbetande av svar på remisser	260 h
Därutöver utarbetande av rapporter	160 h
Därutöver planering och efterarbete av konferenser/seminarier	220 h
Total kalkylerad tidsinsats	6189 h

Denna tidsinsats motsvarar c 3,3 heltidsbefattningar.

Med timkostnader kalkylerade enligt principer ovan motsvarar det samlade timantalet ett belopp om 4 230 547 kr, som utgör 58 % av medlemsavgiften för 2019 om 7,3 milj kr.

2018

Antalet verksamma grupper	19
Totalt antal (icke-unika) individer från lärosäten som medverkat i grupperna	140 personer

Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för arbets-, expert-, samverkans- och styrgrupper	3896 h
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för styrelse och presidium	700 h
Därutöver utarbetande av svar på remisser	234 h
Därutöver utarbetande av rapporter	80 h
Därutöver planering och efterarbete av konferenser/seminarier	180 h
Total kalkylerad tidsinsats	5070 h

Totala antalet timmar motsvarar ca 2,7 heltidsbefattningar.

Med timkostnader kalkylerade enligt principer ovan motsvarar det samlade timantalet ett belopp om 3 227 808 kr, som utgör 44 % av medlemsavgiften för 2018 om 7,3 milj kr.

2017

Antalet verksamma grupper	19
Totalt antal (icke-unika) individer från lärosäten som medverkat i grupperna	140 personer
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för arbets-, expert-, samverkans- och styrgrupper	4206 h
Kalkylerad mötestid inkl. för- och efterarbete för styrelse och presidium	700 h
Därutöver utarbetande av svar på remisser	78 h
Därutöver utarbetande av rapporter	180 h
Därutöver planering och efterarbete av konferenser/seminarier	190 h
Total kalkylerad tidsinsats	5354 h

Denna tidsinsats motsvarar ca 2,9 heltidsbefattningar.

Med timkostnader kalkylerade enligt principer ovan motsvarar det samlade timantalet ett belopp om 3 350 869 kr, som utgör 46 % av medlemsavgiften för 2017 om 7,3 milj kr.

Avslutning

Siffrorna som redovisas ovan visar på ökat intresse för och förmodligen också behov av att inom sektorn göra gemensamma insatser för att hantera olika frågor. Grupper skapas för att respondera på aktuella frågor i samhället (som klimatförändringarna flyktingsituationen, det politiska intresset för lärarutbildning) eller för att skapa gemensamma synsätt eller ageranden (som att möta krav från myndigheter, EU). Remisserna ökar när val närmar sig (21 st. 2021 och 18 st. 2018 mot 8 st. 2019). Gedigna rapporter tas fram, utredaren noterar särskilt ett antal mycket intressanta som rör sektorns autonomi resp. betydelse i samhället.

En personlig reflektion är att SUHF:s arbete ger en rektor och en lärosätesledning förutsättningar att klara av sitt uppdrag med någorlunda framgång. Det gemensamma arbetet besparar också enskilda lärosäten mycket tid och kraft. Slutligen skapas genom arbetet i grupperna nätverk kors och tvärs över sektorn, och förhoppningsvis också insikter i lärosätens olika positioner och förutsättningar.

För utredaren som var med vid bildandet av SUHF och som deltog i de första årens bemödanden att åstadkomma effektiva samarbetsformer är det en glädje att notera den utveckling som skett, inte minst det breda engagemang för det gemensamma som demonstreras genom alla insatser inom ramen för SUHF.

Ingegerd Palmér
Utredare

Kansliets arbetsvolym

Dokument

- Sammanställning arbetsvolym uppskattning, SUHF:s kansli

Förslag

Förbunds församlingen

- *tar del av kansliets arbetsvolym uppskattning*
- *diskuterar behovet av en utökning av kansliets kapacitet.*

Bakgrund

Kansliet har på presidietts uppdrag gjort en bedömning av arbetsvolymen inom kansliet under ett genomsnittligt år.

Genomgången visar att kansliet har en stor arbetsbelastning motsvarande totalt 8 848 timmar (normalarbetstid enligt avtal per anställd och år är 1 776 timmar = 7 104 timmar för fyra heltider). Detta innebär att de fyra personerna på kansliet genomför arbete motsvarande fem heltider.

Mycket tid läggs på presidium (möte ca en gång per vecka), styrelse (åtta möten per år) och förbunds församlingen (minst två möten per år), ca 2 500 timmar. Vidare finns ett trettiotal expert- och arbetsgrupper, som träffas omkring sex gånger per år.

Det kan konstateras att denna typ av uppskattning är en bedömning där kategoriseringen kan vara svår. Det finns även en försvarlig mängd arbetsuppgifter som endast förekommer under ett enskilt år och därför inte tagits med i sammanställningen. Under pandemin genomfördes exempelvis ett antal extra koordineringsmöten och förbunds församlingar. Vidare har införandet av nytt ekonomisystem tagit mycket tid.

Förbundets medlemsavgifter, som bekostar kansliet, har under åren 2009 – 2021 uppgått till 7,3 mnkr årligen (enligt förbunds församlingens beslut i oktober 2021 indexuppräknas beloppet från och med i år). 7,3 mnkr år 2009 motsvarar idag 9,2 mnkr, enligt SCB. Kansliet beräknar att kostnaden för en anpassning av kansliets kapacitet till den nuvarande arbetsvolymen uppgår till 1,3 mnkr årligen.

Styrelsen har tagit del av bedömningen och diskuterat vilken anpassning som bör göras för att förbundet ska kunna fortsätta sitt strategiska arbete.

Sammanställning arbetsvolymsuppskattning SUHF:s kansli

	<u>Uppskattad tid</u>
generalsekreterare	2486
seniorrådgivare 1	2056
seniorrådgivare 2	2426
administratör	1880
Totalt	8848
Årsarbetstid enligt avtal (1776h)	7104
Arbetstid utöver fulltid	1744

Bedömningarna utgår från nedlagd arbetstid 2021 med vissa justeringar för att pandemin påverkat fysiska möten och resor.

Vissa bedömningar är sannolikt i underkant.

Extrauppdrag som styrelseuppdrag Åbo akademi eller RUVU i Danmark är inte medtagna.

Extra koordineringsmöten på grund av pandemin är inte medtagna

Uppdrag som tillkommit under 2022 är inte medtagna

Extraarbete på grund av nytt ekonomisystem 2022 inte medtaget

Arbetsuppgifter 2021 typ	delsummor	summa
Förbundsårsamling/årskonferens		119
Före	40	
Under vår (inkl resa)	18	
efter	3	
Planering värdlärosäte årskonferens	3	
före höst	40	
under höst (kväll och dag)	12	
Efter	3	
Extra FF		12
Möte och förberedelser (4ggr)	12	
Styrelse digitalt (4 ggr)		284
före	60	
under	8	
efter	3	
Styrelse fysiskt (3 ggr)		213
före	60	
under	8	
efter	3	
styrelseresa		63
före	40	
under (inklusive resa)	20	
efter	3	
Presisiemöten (46ggr)		414
före	5	
under	1	
efter	3	
Pressidiedagar (4ggr)		52
före	4	
under	8	
efter	1	
EUA council (3 ggr)		60
Före	4	
under (inkl resa)	16	
EUA-SG (3ggr)		93
före	6	
under	3	
efter	2	
informella möten (4 coffechats, 1 fysiskt)	20	
EUA referensgrupper		30

medlem/autonomi/stadgar	30	
EUA årskonferens		36
resor	16	
under	20	
NUS (3ggr)		45
före	1	
under	4	
NUS-GS (2ggr/NUSmöte)	4	
resor	6	
IAU		40
digitala möten	8	
årskonferens	32	
Informella avstämningar		76
Departementsmöten (8 ggr)	2	
Diverse informella möten (30)	2	
Grupper		214
Expertgruppen för arbetsgivarfrågor	30	
Expertgruppen för kvalitetsfrågor	30	
Expertgruppen för samverkansfrågor	20	
Expertgruppen för etikfrågor	30	
Styrgruppen för ledarprogrammen	20	
Samverkansgrupp UHR	14	
Försvarsmaktsrådet	20	
BFUG	8	
Diverse referensgruppsmöten/sakråd	30	
Forum för analys	12	
Medarbetare		113
Enskilda särskilda samtal	9	
admin löner/semester mm	4	
kansliavstämningar (finns även i andra poster)	100	
Ekonomi/revision		56
budget/uppföljning	24	
Revisorer	8	
Fakturahantering	8	
Reseräkningar	16	
Konferenser mm		187
6 konferenser/dialogmöten	5	
rektorsinternatet (med efterarbete)	60	
rektorsresa med förarbete	50	
Almedalen med förarbete	30	

steningevikkonferensen med förarbete	17	
Eget arbete		140
Sammanställningar enkäter	50	
skrivarbete	20	
samtal för bemanning av grupper etc	30	
Underlagt till scorecard mm	20	
frågor, journalister mm	20	
Diverse		239
Gemensamma arbetsdagar (planering, VP, VB m	24	
Direktörsmöten (inkl en resa)	30	
Kurser/studiebeök	20	
mentorsamtal	15	
representation	30	
avtackningar, vissa högtider, mingel	30	
besök från externa (med förberedelse)	30	
samordningsmöten forskningsprofilering	10	
Löntagarfondstiftelserna	50	
Totalt	GS	2486

Inte tagit upp Åbo akademi som avslutades under året. 8 möten/år.

Inte tagit upp ett antal extra koordineringmöten på grund av pandemin.

Inte tagit uppsådan som tillkommit för 2022 (nya grupper, ukrainarelaterade möten)

Arbetsuppgifter 2021 (typ)	Delsummor	Summa (timmar)
Almedalen		
- planeringsmöten	14	80
- planera med lokal och matbeställning	8	
- ordna med text till programmet	20	
- boka in och informera medverkande	6	
- efterarbete	2	
deltagande och resa	30	
Arbetsgruppen för bibliometri		10
- publicera minnesanteckningar	10	
Arbetsgruppen för digitalisering		76
- möten (7) varav två fysiska heldagar	26	
- för och efterarbete	50	
Arbetsgruppen för disciplinärenden		56
- Möten (5) , två heldagar	26	
- konferens, webinarier	10	
- för- och efterarbete	20	
Arbetsgruppen för hantering av DOS-lagen		
- Möten (8)	30	48
- arbete med rapport	10	
efter	8	
Expertgruppen för arkiv- och informationshantering		86
- Möten (6) två fysiska	26	
- för- och efterarbete	60	
Expertgruppen för fastighetsfrågor		
Möten (6), två fysiska	28	118
För- och efterarbete	50	
Konferens	10	
Underarbetsgrupper	30	
Expertgruppen för ekonomifrågor		110
Möten (6), två fysiska	26	
För- och efterarbete	20	
Konferens	24	
Webbinarier (6)	40	
Nationell arbetsgrupp för forskningsdata		62
Möten (6)	12	
För- och efterarbete	30	
Enkät forskningsdata	20	
Samordningsgruppen för öppen vetenskap		18
Möten (2), fler kommer	8	

För- och efterarbete	10	
Samverkansgruppen mellan SUHF och Myndigheten för yrkeshögskolan		38
Möten (4)	8	
För- och efterarbete	30	
Nationell referensgrupp Horisont Europa: MSCA och ERC		
Möten (2)	6	10
För- och efterarbete	4	
Dialogseminarium	5	40
Möten (3)	6	
För- och efterarbete	29	
Styrelse digitalt (4 ggr)		392
före	80	
under	8	
efter	10	
Styrelse fysiskt (3 ggr)		294
före	80	
under	8	
efter	10	
styrelseresa		110
före	80	
under (inklusive resa)	20	
efter	10	
Förbundsförsamling/årskonferens		89
Före	30	
Under vår (inkl resor)	18	
efter	3	
Planering värdlärosäte årskonferens	3	
före höst	20	
under höst (kväll och dag)	12	
Efter	3	
Extra FF		30
Möte och förberedelser (4)	30	
Verksamhetsredovisning (VP och VB)	30	30
Diverse		
Gemensamma arbetsdagar	24	359
Kanslimöten (finns i andra poster också)	100	
Kurser/studiebeök	20	
representation	20	

besök från externa (med förberedelse)	30
Publikationer	40
Nätverk/omvärldsbevakning	40
Single Digital Gateway	10
Diverse konferenser och seminarier (ordna/delta)	75

SUMMA

seniorrådgivare 1

2056

Arbetstimmar per år ca 1776 timmar

Arbetsuppgifter 2021	Delsummor	Summa (timmar)
Almedalen, deltagande	30	30
Almedalen, sem med SFS, summa		15
- planeringsmöten med SFS	4	
- planera med lokal och matbeställning	2	
- ordna med text till programmet	3	
- boka in och informera medverkande	4	
- dokumentera, tacka medverkande, annat efterarbete	2	
Arbetsgruppen för flyktingfrågor, summa (2022 - ta ej med)		0
- planering inför start	3	
- utskick av kallelse, dagordning, underlag	1	
- praktisk mötesplanering (digitalt/fysiskt, macka/allergier, sitta kvar, mm)	4	
- möte	2	
- efterarbete	2	
Arbetsgruppen för digital examination		44
- möten (8 x 1,5h, olika långa men i snitt 1,5h)	12	
- arbete med rapport	16	
- presentera rapport (UKÄ-konferens)	16	
Arbetsgruppservice på kansliet (andra möten och bokningar)		
Beställa namnkort till konf., material etc. till konferenser		
Bokpublicering	0	0
Diarium (1h varannan vecka)	20	20
Ekonomifrågor, löpande		46
- möte med SU Ekonomi, 3 x 2h + 3h för- och efterarbete	16	
- sammanställning av ekonomirapporter (inkl utredn. av frågor)	30	
Bokslut		70
- sammanställning bokslut	40	
- möte med SU Ekonomi inför bokslut	6	
- möte med SU revision, för- och efterarbete	8	
- sammanställning till verksamhetsrevisor + möten	16	
Expertgruppen för internationaliseringsfrågor		234
- AU-möten (före och efter varje expertgruppsmöte), 12 X (2h + 1h)	36	
- årsplanering	8	
- hantering av mejl, förfrågningar, utseende av personer till externa grupper, mm	40	
- möten, 6 x 6h (fix inför, mötet, efterfix)	36	
- efterarbete (första version minnesanteckningar), 3 x 6h	18	
- arbete med pågående frågor (undergrupper, följa utredningar, sprida rapporter, fråga presidiet, mm)	80	
- vartannat år slutrapport mandatperiod	16	
Expertgruppen för högskolepedagogiska frågor	200	200
Expertgruppen för lärarutbildning	200	200
Expertgruppen för lärosätesbiblioteken	150	150
Expertgruppen för studieadministrativa frågor	300	300

Förbundsårsamling		
- FF-utskick (slutskrivande, sammanställning, utskick, publicering), 2 x 16h	32	32
- FF-protokoll (skriva, stämma av med Marita, skicka för justering, rätta, ordna signaturer, diarieföra, publicera), 2 x 16h	32	32
Konferenser (2021 ordnade jag 4 konferenser (3 IRL) + förberedelser för NUD Bryssel)		144
- planeringsmöten med gruppen, 4 x 2h	32	
- lokal: leta, skriva beställningsunderlag, stämma av kost, teknik, kostnader, tider, mm (8h)	32	
- konferenswebb och anmälningshantering (4h)	16	
- konferensen (8h)	32	
- efterarbete (tacka medverkande, kontrollera fakturor, dokumentation, mm) (8h)	32	
Remisser (hanterade 12 remissvar under 2021)	96	96
Kanslimöten (mycket ligger under annat men uppskattar 100h här)	100	100
Förhandlingsgrupp UHR överenskommelser	4	4
Samordningsgrupp för högskoleprovet (vilande)	1	1
Ledarprogram (viss ekonomihjälp 2022, inget 2021)	20	20
Löpande webbhantering	20	20
Medlemsavgifter (uträkning, sammanställning, utskick)	16	16
Migrationsfrågor?		
NBA – Nationella bedömningsgruppen för antagning (lite stöd, webb och utseende av ledamöter)	4	4
Samverkansgrupp SUHF - Skolverket, 4 möten + för- och efterarbete	48	48
Samverkansgrupp SUHF - UHR, 4 möten + förarbete	32	32
Styrelse, 8 möten - tid:	500	500
Verksamhetsredovisning (VP och VB), 2 x 8h	16	16
konferens externt	32	32
Årskonferens	20	20
SUMMA	seniorrådgivare 2	2426

Arbetstimmar per år 1776 timmar

Arbetsuppgifter 2021

timmar

Presidium/styrelse

Färdigställande av presidiebeslut	35	35
Styrelseinternat, bokningar, restaurang, resa m.m utomlands	20	20
Jullunch med catering etc. för styrelsen. Efteråt plocka, hämtas	8	8

Förbundsårsamling, 2 ggr per år

Planeringsmöten med anordnande lärosäte	6	6
Div. mejlkontakt inför	8	8
Bokning av hotell, annat diverse.	2	2
Webbsida, anmälan & div. admin, deltagarfört.	10	10
Utskick inbjudan, skriva & skicka, frågor	6	6
- konferenswebb och anmälningshantering (4h) SU-konferens, möten m.m	15	15
		110

Arbetsgrupper

Beställningar till samtliga arbetsgrupper, presidiet, styrelsen etc.	80
Kallelse till styrelsen m.m utskick, frågor från sekr.	10
Lokalbokningar övriga grupper / grupper som går genom mig	5

Konferenser

Beställa namnkort till konf., material etc. till konferenser	10
Bokning av konferensställen, kolla om upphandlad, be om offert & avtal, div. konversation, avbokningar, deltagare osv.	60
Skapa anmälningsformulär, webbsida	25
Ta ut antal deltagare, skicka till den som behöver osv.	5
Skicka ut konferenslänk, frågor på det...	6
Utskick av Save-the-date, tack- ppt:s m.m.	20
Konferensservice offerster och annan kommunikation, uppföljning	20
Rektorsinternat, lite extra med göra program, skicka ut, frågor under sommaren	5

Ledarprogrammen

Admin 2 HeLP och 1 RP (boka lokaler inför start, nominering, fakturaunderlag deltagare, Noors, utskick 3P x 8-9 träffar, frågor, timanst. Primula, fakturafrågor föreläsare. Beställa böcker, utskick av böcker, diplom, skriva ut diplom, beställa namnskyftar. Sammanställa kontaktuppg. med foto. hålla i närvaron, specialkost. Inköp inför start. Frågor under gång ...	100
Admin 1 Adm ledarprogrammet, boka resor, skicka namnkort, beställa, fakturaunderlag	40

Almedalen

Planering, bokning, göra anmälan & webb, utskick, återkopplingar & sista-minuten inför rektorsmiddag	24
Avtal hyra lägenhet, Primula, minirapport, ärende i systemet & återkoppling	4

Ekonomi och personaladministration mm inklusive resor

Ekonomi, löpande arbete, skapa leverantörer	300
Strul med utl. Leverantörer/mejlkorrespondens	20 extra mycket 2022 som inte är med
- möte med SU Ekonomi, 3 x 2h + 3h för- och efterarbete	15
Frågor/arbete med Johan, periodisering, fakturaunderlag, tertialrapport	30
Inventering, fylla i blanketter till SU	4
möte med SU revision, för- och efterarbete	8
Inköp kansliet, via e-portalen och annat sätt	28
Boka resor åt övriga ...	20
Primula arbete; timanställda, granska, inlägg av andras utlägg, egna ärenden	40
Konstinventering, annat SU-relaterad admin/möten	5
Serviceportalen; frågor, problem, beställningar	10
Löpande webbhantering, kontakter med Minja, utveckling	15
Diarium (1h varannan vecka)	30

Kansliet/lokal

Arbetsgruppservice på kansliet (andra möten och bokningar)	70
Hålla efter i lokalerna	20
Kontakter med lokalvård, mfl. andra entreprenörer fastighetsvård, felanmälan, sopor, kopiering	30

Kansliet/ eget arbete/service

Kanslimöten (mycket ligger under annat men uppskattar 100h här)	100
Away days, bokning	2
Delta på away days, minnesanteckningar och uppföljning	20
Kansliets studiebesök, ca 2 per år	14
Delta på årlig nätverksträff för sekreterare, online 2021	20 fysiskt normalt
Läsa mejl, svara på mejl	400
Frågor per telefon till kansliet	40

Kansliintern service, boka möten, kolla upp frågor, speciella projekt (som att fylla i detta :) etc.	10
Hålla efter i kalender, planering framåt	10
Övrigt	
Utskick frågor till medlemmar, remisser m.m	10
Medarbetarsamtal, lönesamtal, inkl. förberedelse	5
Tid för utveckling av rollen, lära nytt	40
Ta reda på saker, hålla mig informerad	40
SUMMA	1880

Obs 2021 påverkade av pandemin, ett normal år sannolikt mer grupper etc.
 Extraarbete på grund av nytt ekonomisystem 2022 inte medtaget

Förbundsärenden

Förbunds församlingen ska på höstmötet fastställa medlemsavgift, verksamhetsplan och beloppsgränser (vartannat år).

Förslag

Förbunds församlingen beslutar

- att SUHF tar ut medlemsavgifter för 2023 om 8,9 miljoner * indexuppräkning + 3 miljoner kronor,
- att inga arvoden eller resekostnader utgår från SUHF:s budget för ledamöter i arbetsgrupper, utan att dessa täcks av vederbörandes huvudman. Eventuella undantag för personer utan organisationstillhörighet beslutas av presidiet.
- verksamhetsplanen för 2023 enligt förslag.
- att fastställa uppräkningsgränserna för röstetal enligt förslag.

Medlemsavgifter 2023

Bakgrund

Förbunds församlingen ska på höstmötet fastställa medlemsavgift för kommande verksamhetsår. Enligt SUHF:s stadgar erlägger samtliga medlemmar en medlemsavgift, som ska vara proportionell mot respektive medlems intäkter. Avgiften har mellan åren 2009 och 2021 varit 7,3 miljoner kronor. Vid förbunds församlingen oktober 2021 beslutades att medlemsavgiften ska indexuppräknas årligen baserat på förändringar av lärosätenas totala omslutning (procentsatsen räknas ut som ett medelvärde på en rullande fyraårsperiod).

Förslaget till medlemsavgift för 2023 är summan av

- Avgiften för 2022 + anpassning av kansliets kapacitet till den egentliga arbetsvolymen, dvs fem heltider. Det motsvarar en ökning om 1,3 miljoner kronor, dvs totalt $7,6 + 1,3 = 8,9$ miljoner kronor.
- Indexuppräkning för 2023 av ovanstående.
- Finansiering av föreslagna analyser inom ramen för expertgruppen för analys, omfattande 3 miljoner kronor.

Verksamhetsplan för SUHF 2023

Dokument

- Verksamhetsplan för SUHF 2023, förslag

Bakgrund

Förbundets verksamhetsplan bygger på SUHF:s manifest, *Framtiden börjar nu*, och består av fyra delar: framtidens utmaningar, kompetens, dialog och profil. Dessutom ingår en övergripande budget för förbundet. Verksamhetsplanen behandlar inte i detalj alla insatser och aktiviteter som ska genomföras under det kommande året då det även måste finnas

beredskap att hantera och bevaka olika initiativ, förslag och beslut från statsmakterna och olika organisationer.

Justering av beloppsgränser för röstetal 2023 – 2024

Bakgrund

Enligt stadgarna (§ 6) förfogar varje medlem över en till fyra röster, där antalet avgörs av medlemmarnas intäkter med beloppsintervall som svarar mot de olika röstetalen. Beloppsintervallen fastställs av Förbunds församlingen för perioder om två år. Intäkterna till grund för beräkningen ska avse året närmast före det år under vilket Förbunds församlingen fattar beslut.

Det är nu aktuellt att fatta beslut om beloppsgränserna för 2023 och 2024. Grunden för beräkningen är medlemslärosätenas totala intäkter som de redovisas i Universitetskanslersämbetets årsrapporter. Principen som används för fastställandet är att räkna upp beloppsgränserna med samma procentsats som de totala intäkterna ändrats sedan senaste justering.

Förslaget till nya beloppsgränser för 2023 – 2024 baseras på skillnaden mellan medlemslärosätenas totala intäkter för 2019 och 2021. De totala intäkterna för medlemslärosätena har denna period ökat med 8,0 % (som jämförelse kan nämnas att två år tidigare justerades beloppsgränserna upp med 7,8 %).

Antal röster	Föreslagen gräns 2023-2024 (tkr)	Nuvarande gräns 2021-2022 (tkr)
1	0 – 494 000	0 – 457 000
2	494 001 – 1 575 000	457 001 – 1 458 000
3	1 575 001 – 4 750 000	1 458 001 – 4 398 000
4	4 750 001 –	4 398 001 –

Verksamhetsplan för SUHF 2023

Inledning

SUHF tillvaratar universitetens och högskolornas intressen utåt och verkar inåt i frågor där samordning behövs. SUHF ska ha en katalyserande roll för samarbeten medlemmarna emellan. Förbundet erbjuder en arena för samverkan och samtal inom sektorn kring frågor som medlemmarna själva väljer att samarbeta kring.

SUHF ska verka i högskolepolitiska frågor relativt regering, riksdag och olika myndigheter i medlemmarnas intresse. I SUHF:s arbete ska hänsyn tas till såväl nationella som internationella perspektiv.

Coronapandemin fick som följd att SUHF genomför fler digitala möten, seminarier och konferenser än fysiska. Kriget i Ukraina och dess konsekvenser kan komma att påverka verksamheten.

Verksamhetsplanen behandlar inte i detalj alla insatser och aktiviteter som ska genomföras under det kommande året. Det ska även finnas beredskap att hantera och bevaka olika initiativ, förslag och beslut från statsmakterna och olika organisationer.

Arbetsformer

Förbundsårsamlingen är SUHF:s högsta beslutade organ. Förbundsårsamlingen utser styrelse och presidium. SFS inbjuds att adjungera en person från sitt presidium i styrelsen.

Till förbundets förfogande finns ett kansli om fyra personer. Kansliet leds av en generalsekreterare.

SUHF bedriver en stor del av arbetet inom olika typer av arbetsgrupper. Arbetsgrupperna består huvudsakligen av personer från medlemslärosätena. SFS inbjuds att utse representanter i relevanta arbetsgrupper. Resekostnader och arbetstid betalas av arbetsgivaren.

Arbetsgrupperna kan delas in i två olika kategorier: expertgrupper och arbetsgrupper. Under 2023 kommer följande grupper att vara verksamma:

1. *Expertgrupper* (grupper med fleråriga uppdrag) med undergrupper:
 - Expertgruppen för analys
 - Expertgruppen för arbetsgivarfrågor
 - Expertgruppen för arkiv- och informationshantering
 - Expertgruppen för lärosätesbiblioteken
 - o Arbetsgruppen för bibliometri

- Expertgruppen för ekonomifrågor
 - Redovisningsrådet
- Expertgruppen för etikfrågor
 - Arbetsgruppen för disciplinärenden
- Expertgruppen för fastighets- och säkerhetsfrågor
 - Arbetsgruppen för klimatfrågor (avseende fastigheter och dyl.)
 - Arbetsgruppen för studentbostäder
 - Arbetsgruppen för informationssäkerhet
- Expertgruppen för internationaliseringsfrågor
 - Arbetsgruppen för EU-frågor
 - Beredningsgruppen för EUI-lärosäten
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor
 - Arbetsgruppen för kvalitet i administrationen
- Expertgruppen för lärarutbildning
- Expertgruppen för högskolepedagogik
- Expertgruppen för samverkan
 - Arbetsgruppen för avtal mellan lärosäten och näringslivet
- Expertgruppen för studieadministrativa frågor
 - Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA)
 - Samordningsgruppen för högskoleprovet (vilande)
 - Arbetsgruppen för EUI studieadministrativa frågor

2. *Arbetsgrupper* (ad hoc-grupper för enskilda uppdrag eller utredningar):

- Arbetsgruppen för digitalisering
- Arbetsgruppen för meritbedömningar
- Arbetsgruppen för vårdkompetens
- Förhandlingsgruppen för avtal mellan SUHF och Bonus Copyright Access
- Förhandlingsgruppen för UHR-överenskommelser
- Geopolitiska rådet
- Samordningsgruppen för öppen vetenskap
 - Den nationella gruppen för forskningsdata
 - Referensgruppen för EOSC
- Samverkansgruppen mellan SUHF och Migrationsverket
- Samverkansgruppen för SUHF och Universitets- och högskolerådet
- Samverkansgruppen för SUHF och Skolverket
- Samverkansgruppen mellan SUHF och Myndigheten för yrkeshögskolan

Dessutom driver SUHF utbildningar med därtill kopplade arbetsgrupper, Styrgruppen för SUHF:s program för ledare i akademien (HeLP-programmet och Rektorsprogrammet) samt styrgruppen för det administrativa ledarskapsprogrammet.

Deltagandet av personer verksamma vid lärosätena personer i expert- och arbetsgrupper är en värdefull och absolut förutsättning för att SUHF ska fungera. Kansliet utför i allmänhet en samordnande funktion i de olika gruppernas arbete.

SUHF bemannar också arbetsgrupper inom andra organ och myndigheter, som till exempel Kungliga biblioteket eller Universitets- och högskolerådet. Beslut om deltagande och bemanning av dessa grupper fattas av presidiet, i allmänhet efter beredning i berörda expertgrupper.

SUHF nominerar dessutom representanter från universitets och högskolesektorn. Det gäller exempelvis nationella råden för specialtjänstgöring, olika nämnder såsom

expertgruppen för oredlighet i forskning och skolforskningsnämnden samt ett antal referensgrupper eller liknande som tillsätts av olika myndigheter och organ.

Förbundets ekonomi

SUHF:s centrala verksamhet (kansliet) finansieras av medlemsavgifterna. Kostnaderna består av utgifter för kansli, presidium, vissa konsulter med mera. Medlemsavgifterna har mellan 2009 och 2021 uppgått till 7,3 mnkr. Från och med 2022 indexuppräknas avgiften baserat på förändringen av lärosätenas sammanlagda omslutning, enligt beslut vid förbundsårsamlingen den 20 oktober 2021. För 2022 uppgick medlemsavgifterna till 7,6 mnkr efter indexuppräkning.

Förbundsårsamlingen den 19 oktober 2022 föreslås besluta att medlemsavgifterna för 2023 utökas med 1,3 mnkr som en anpassning av kansliets kapacitet till den egentliga arbetsvolymen, dvs fem heltider. Det innebär att det belopp som ska indexuppräknas för 2023 är 8,9 mnkr. Till detta föreslås finansiering av analyser, inom ramen för expertgruppen för analys, omfattande 3 miljoner kronor. Medlemsavgifterna för 2023 kommer därmed, om förbundsårsamlingen beslutar enligt förslaget, att uppgå till omkring 12,3 mnkr.

SUHF har utöver kanslifunktionen två verksamhetsgrenar – ledarprogrammen och konferensverksamheten – som i stort finansieras på annat sätt. Ledarprogrammen finansieras av deltagarnas avgifter som är beräknade så att programmen, över tid, är självfinansierade. Konferensverksamheten har utvecklats över tid med målet att bli ”i stort sett” självfinansierad. Dock finns ett antal konferenser där deltagaravgift inte är lämplig och kostnaden får bäras av medlemsavgifterna. Det gäller bland annat dialogseminariet med forskningsfinansiärer och arrangemang i Almedalen. En flexibilitet vad gäller finansieringen av konferensverksamheten behövs.

Sammantaget bedöms förbundet ha intäkter och kostnader för 2023 på omkring 17 mnkr. Därav beräknas intäkter och kostnader för den centrala verksamheten uppgå till omkring 12,3 mnkr. Intäkter och kostnader för ledarprogrammen beräknas till 4 mnkr och för konferensverksamheten till 0,75 mnkr.

Verksamhetsplanens upplägg

Följande verksamhetsplan är uppbyggd på samma sätt som SUHF:s manifest *Framtiden börjar nu*. Manifestet består av fyra delar: framtidens utmaningar, kompetens, dialog och profil.

De insatser och aktiviteter som föreslås har placerats under den rubrik där de tydligt hör hemma, men många har inverkan på flera områden. Insatser och aktiviteter är inte uppställda i prioritetsordning.

Framtidens utmaningar

I manifestets inledning Framtidens utmaningar betonas samhällsutmaningarna och högskolans roll relativt dessa. Universitet och högskolor ska vara självständiga, stå nära det övriga samhället och vara till för alla.

SUHF har anpassat verksamheten med anledning av pandemin och kriget i Ukraina. Vi kommer fortsatt behöva hantera konsekvenserna av den geopolitiska situationen, dess ekonomiska följdverkningar, liksom de globala utmaningarna. Efter riksdagsvalet 2022 kan nya politiska och andra prioriteringar behöva hanteras.

Nedan anges ett antal områden där SUHF ska arbeta under 2023 för att bidra till att högskolans roll förtydligas och att goda förutsättningar finns för alla att ta del av högre utbildning.

SUHF ska arbeta för förändringar som är inriktade mot att förbättra lärosätenas möjligheter att utvecklas för att möta den komplexa kravbilden och samtidigt behålla den hittills så framgångsrika akademiska modellen.

I hög grad syftar det till att skapa förutsättningar för mångfald och variation inom systemet och att ge lärosätena rådighet över sin verksamhet. En minskad direktstyrning kompletterad med uppföljning och tydligt ansvarstagande från lärosätena ökar förutsättningarna för att ta tillvara den kreativitet och vilja som finns vid varje lärosäte.

För att stödja en utveckling i denna riktning ska SUHF under 2023 bland annat arbeta med nedanstående:

- SUHF ska inom ramen för lärosätenas autonomi föra debatt och genomföra seminarier och hearings. Här ingår fortsatt påverkansarbete utifrån förbundets ställningstaganden.
- SUHF ska arbeta med att synliggöra lärosätenas bidrag till samhällets välfärd och utveckling, dess genomslag.
- SUHF ska arbeta för lagstöd i frågan om utbildningens frihet, i likhet med den frihet forskningen ges i grund- och högskolelag.
- SUHF ska med olika medel påverka och arbeta med de frågor som lyfts i tidigare och kommande forskningspolitiska propositioner.
- SUHF ska fortsatt arbeta med frågor kring högskolans styrning och resurstilldelning.
- SUHF ska verka för förstärkta utbildningsprislappar för att säkerställa utbildningens kvalitet.
- SUHF ska utveckla förbundets analyskapacitet enligt beslut i förbunds-församlingen.
- SUHF ska verka för att spridning av kunskap är fri och tillgänglig för alla genom öppen vetenskap och öppna data.
- SUHF ska verka för implementering av de globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030 och klimatramverk för lärosätena.
- SUHF ska arbeta med strategiska frågor rörande internationalisering. I det internationella arbetet på europeisk nivå ska SUHF bevaka och följa upp EU-program som Horisont Europa, Erasmus+, Europauniversitet (EUI) och EOSC.
- SUHF ska fortsatt delta i och aktivt påverka samarbetet inom EUA, NUS och IAU.

Kompetens

I manifestets avsnitt om Kompetens betonas akademisk frihet och ansvar med kollegial öppenhet och gemensam prövning utifrån ett ansvarsfullt ledarskap.

För att stödja en utveckling i denna riktning ska SUHF under 2023 bland annat arbeta med nedanstående:

- SUHF ska fortsätta arbetet med kvalitetsfrågor för utbildning, forskning och administration. Under 2023 kommer fokus att ligga på utvecklingen de nationella kvalitetssäkringssystemen för högre utbildning och forskning som organiseras av Universitetskanslersämbetet och Vetenskapsrådet. Lärosätenas eget ansvarstagande för kvalitetsarbetet inom all verksamhet ska vara i fokus.
- SUHF ska stödja och synliggöra sektorns gemensamma ansvarstagande för kompetensförsörjningen.
- SUHF ska följa arbetet kring regeringsuppdraget till alla myndigheter kring jämställdhetsintegrering samt verka för att jämställdhetsfrågor ska finnas med på agendan vid olika möten och seminarier.
- SUHF ska verka för att möta samhällets behov av kompetens inom säkerhetsområdet.
- SUHF ska genomföra olika konferenser med olika inriktningar för personal inom högskolan, såväl digitala som fysiska.
- SUHF ska stärka och utveckla Rektorsprogrammet, HeLP-programmet och det administrativa ledarskapsprogrammet. I arbetet med ledarprogrammen ingår att söka de bästa formerna för att säkerställa lika villkor och mångfald i det högsta akademiska och administrativa ledarskapet. Centrala frågor kring ledarskap och arbetsgivarrollen som framkommer inom ledarprogrammen ska ligga till grund för särskilda aktiviteter. Koordinering ska ske med andra aktörer med ansvar för ledarskapsutveckling i staten.
- SUHF ska fortsätta arbetet med arbetsgivarfrågor och dialogen med Arbetsgivarverkets olika organ. En mycket central fråga i arbetet är strategisk kompetensförsörjning avseende all personal inom högskolan.
- SUHF ska arbeta för att ta fram ett gemensamt ramverk för meritbedömningar. Arbetet ska genomföras i dialog med relevanta aktörer.
- SUHF ska arbeta med frågor med anknytning till genusbaserad utsatthet, liksom hat och hotrelaterade frågor. Högskolan vara en säker plats för anställda och studenter.
- SUHF ska aktivt delta i arbetet med plattformen för internationalisering.
- SUHF ska aktivt arbeta med att stärka och stödja sektorns arbete med forskningsetiska frågor, hantering av konsekvenser av oredlighet och att främja god forskningssed. Även stödja arbetet kring disciplinfrågor. Särskilt fokus ska

ligga på att följa arbetet i Nämnden för prövning av oredlighet i forskning, Etikprövningsmyndigheten och Överklagandenämnden för högskolan.

- SUHF ska nationellt framföra vikten av bättre möjligheter att attrahera kompetens till högskolan. Lärosätena ska vara attraktiva för såväl nationella och internationella arbetstagare som nationella och internationella studenter.

Dialog

Manifestet slår fast att ny kunskap och nya insikter bara kan vinnas då modet att utmana finns. Det är kärnan i avsnittet Dialog. Det gäller dialog inom och mellan discipliner och med övriga samhället.

Nedan ges exempel på hur SUHF under 2023 ska arbeta med områden som stödjer olika former av dialog.

- SUHF ska vara en arena för diskussioner och ställningstagande i högskolepolitiska frågor. SUHF:s påverkansarbete handlar dels om att ta en aktiv roll gentemot omvärlden och proaktivt bearbeta politiska och andra aktörer i frågor där högskolesektorn har en enad hållning. Det inkluderar att följa upp de förslag och reformer som regering, riksdag och myndigheter samt olika europeiska organ lägger fram.
- SUHF ska uttala sig i sektorsgemensamma frågor där det råder tillräcklig samsyn.
- SUHF ska föra aktiv dialog kring uppdragen om öppen tillgång respektive öppna data med Kungliga biblioteket och Vetenskapsrådet, liksom även med övriga forskningsfinansiärer rörande kostnadsströmmar vid övergången till öppen vetenskap samt verka för fortsatt utveckling av SwePub för bibliometriska analyser av hög kvalitet.
- SUHF ska fortsätta dialogen med Myndigheten för yrkeshögskolan och arbeta för klargörande av gränsdragningar, validering och övergångsmöjligheter mellan de båda postgymnasiala utbildningsformerna.
- SUHF ska föra aktiv dialog med Skolverket gällande frågor om professionsprogram, kvalitetsdialoger och ULF-avtal.
- SUHF ska föra aktiv dialog med Migrationsverket gällande frågor om uppehållstillstånd för studenter, doktorander och forskare.
- SUHF ska föra aktiv dialog med Universitets- och högskolerådet i de frågor som berör högskolan.
- SUHF:s presidium, styrelse och kansli ska ha löpande kontakter med företrädare för riksdagens partier, myndigheter, studentorganisationer, andra organisationer och EU-parlamentet. Detta sker genom formella och informella möten samt genom deltagande i olika seminarier och konferenser.
- SUHF ska fortsatt verka för att forskning och utbildning kan bedrivas med full kostnadstäckning.

- SUHF ska samla företrädare för sektorn till diskussioner i angelägna frågor. Ett dialogseminarium mellan lärosäten och forskningsfinansiärer ska genomföras årligen, i januari.
- SUHF medverkar som regel och i den form som är möjlig under Almedalsveckan. Förbundet kan även komma att delta i andras arrangemang för att föra sektorns talan.
- SUHF:s lokaler ska upplåtas för att underlätta medlemmarnas behov av mötesplatser i Stockholm. Följande principer ska gälla: SUHF ska gynna samarbeten, främst mellan lärosäten. SUHF ska i första hand stödja lärosäten som inte har tillgång till andra lokaler i Stockholmsområdet. Styrelsen och SUHF:s arbetsgrupper har prioritet. I mån av plats har lärosätenas ledningsgrupper och samarbetsgrupper möjlighet att låna lokalerna.

Profil

Det betonas i manifestets avsnitt Profil att behovet av olika utbildnings- och forskningsmiljöer ökar. Det behövs därför ett högskolelandskap som motsvarar detta behov. Ett diversifierat landskap där lärosätena värderas, utvärderas och finansieras utifrån de egna premisserna.

För att bidra till ökade möjligheter till profilering ska SUHF under 2023 bland annat arbeta med nedanstående:

- SUHF ska verka för en ny ändrad offentligrättslig organisationsform.
- SUHF ska verka för minskat beroende av extern finansiering.
- SUHF ska verka för minskad politisk styrning av utbildningsutbudet.
- SUHF ska verka för minskad kontroll och byråkratisering av högskolesektorn.
- SUHF ska verka för kvalitetssystem som gynnar mångfald inom såväl utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå som forskning.
- Fortsätta arbetet med styrning för mångfald genom ett uthålligt styr- och resursfördelningssystem.
- SUHF ska verka för förståelsen av ett dynamiskt och diversifierat högskolelandskap i arbetsgrupper, ledarprogram och i kommunikation med externa parter.

Deltagaravgifter för ledarskapsprogrammen HeLP och RP

Dokument

- Ekonomi för HeLP och RP, analys av Peter Samuelsson

Förslag

Förbunds församlingen beslutar om nya deltagaravgifterna för ledarprogrammen,

- *avgiften för att delta i Rektorsprogrammet från och med omgång 8 ska vara 145 000 kr (exkl. moms) per deltagare,*
- *avgiften för att delta i Högre ledarprogrammet från och med omgång 15 ska vara 110 000 kr (exkl. moms) per deltagare.*

Bakgrund

Styrgruppen för SUHF:s program för ledare i akademien har vid uppföljning av programmets ekonomi kommit fram till att programmen går med underskott. Styrgruppen har uppdragit åt Peter Samuelsson, ledamot av styrgruppen, att tillsammans med kansliet, ta fram en modell för ledarskaps-programmens finansiering, kostnader och deltagaravgifter. Peter Samuelsson presenterade modellen för styrelsen vid mötet den 1 september i år.

Modellen bygger på kassaflödet från HeLP och RP utifrån ett antal parametrar: personal-kostnader, tjänstgöringsgrad, antal deltagare, avgifter, övriga kostnader, tidsplanering, personalkostnadsökning och allmän inflation. Den grundas på en planeringcykel på tre år. Anledningen till att modellen har tagits fram är att det visat sig svårt att få en överblick över programmets intäkter och kostnader.

Styrelsen tog vid sitt möte den 1 september i år del av Peter Samuelssons modell och analys. Styrelsen föreslår nu förbunds församlingen att besluta om nya deltagaravgifter för programmen.

Ekonomi – HeLP och RP

Analys av kassaflödet för ledarprogrammen samt förslag på avgiftshöjning

Förbundsårsamlingen 2022-10-19

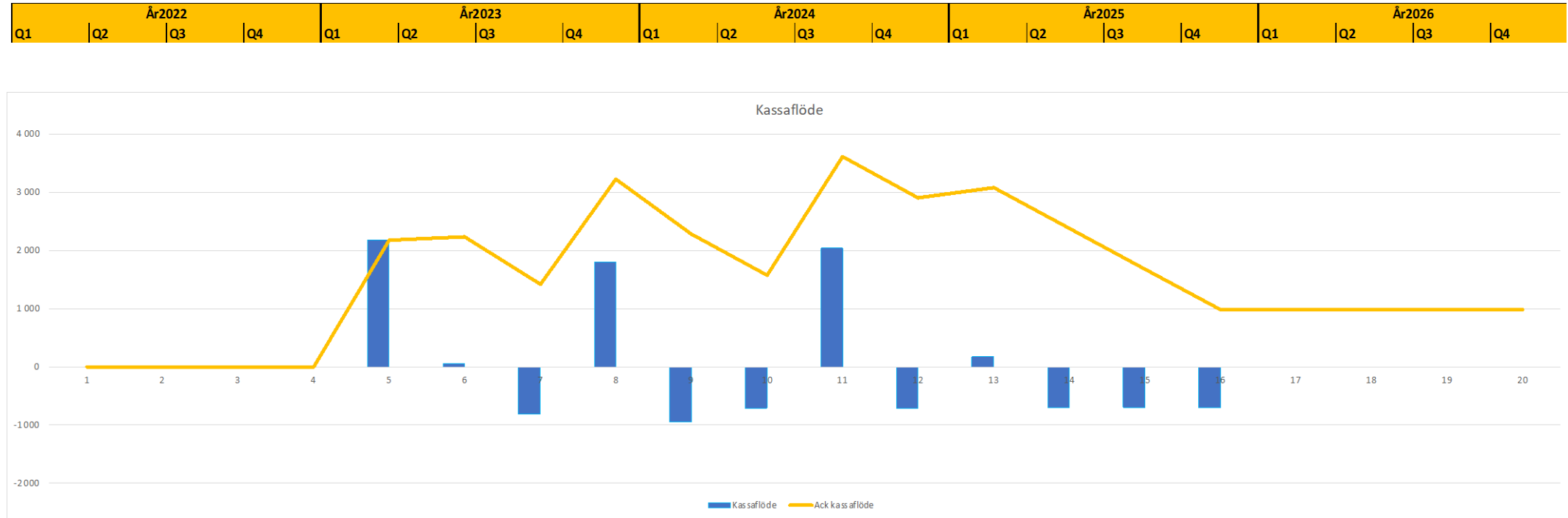
Kassaflödesanalys

- Enkel modell som bygger på kassaflödet från HeLP och RP
- Parametrar
 - Personalkostnader, tjänstgöringsgrad
 - Antal deltagare
 - Avgifter
 - Övriga kostnader
 - Tidsplanering, HeLP och RP
 - Personalkostnadsökning och allmän inflation
- Princip
 - Grundas på en planeringcykel (nu 3 år) där ett antal program och deras kostnader förläggs i tiden, dvs. ett “mönster” som sedan kan upprepas ett godtyckligt antal gånger
 - Kassaflödet under en planeringscykel bör vara lätt positivt
 - Kassaflödet skall generera medel för utveckling av programmen och skapa en ekonomisk stabilitet

Modellen

	År2022				År2023				År2024				År2025				År2026				Total
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Total
Intäkter																					
HE15																					
Antal deltagare																					
Avgift																					
Summa																					
HE16																					
Antal deltagare																					
Avgift																					
Summa																					
HE17																					
Antal deltagare																					
Avgift																					
Summa																					
RP8																					
Antal deltagare																					
Avgift																					
Summa																					
RP9																					
Antal deltagare																					
Avgift																					
Summa																					
Total	0	0	0	0	0	2 750	870	0	2 750	0	0	2 750	0	1 015	0	0	0	0	0	0	10 135
Kostnader																					
Personalkostnad																					
Programledning																					
Inskolning																					
Kostnadsökning																					
Summa																					
Övrigt																					
HE15																					
HE16																					
HE17																					
RP8																					
RP9																					
Kostnadsökning																					
Summa																					
Total	0	0	0	0	0	576	812	812	945	945	709	709	709	834	701	701	701	0	0	0	9 155
Kassaflöde	0	0	0	0	2 174	58	-812	1 805	-945	-709	2 041	-709	181	-701	-701	-701	0	0	0	0	980
Ack kassaflöde	0	0	0	0	2 174	2 232	1 419	3 225	2 280	1 571	3 612	2 903	3 084	2 383	1 681	980	980	980	980	980	

Modellen

Modellen – nuvarande deltagaravgifter

Förutsättningar

Personalkostnadsökning	2.00%
Allmän inflation	6.00%
Personalkostnad (kk, 2 pers per kvartal & 50% tjg.)	435
Tjänstgöringsgrad	50%
HE	
Antal deltagare HE15-17	25
Avgift (kk)	90
Övriga kostnader (kk)	125
RP	
Antal deltagare RP8	6
Antal deltagare RP9	7
Avgift (kk)	135
Övriga kostnader (kk)	118

Not:

Allmän inflation 6% (medelvärde under prognosperioden)
Deltagaravgifter på nuvarande nivå

Sammanfattning

Ack kassaflöde (kk)	-650	Mål: > 300 kkr
Totala intäkter (kk)	8 505	
"Marginal"	-7.1%	

Modellen – deltagaravgifter enligt förslag

Förutsättningar

Personalkostnadsökning	2.00%
Allmän inflation	6.00%
Personalkostnad (kk, 2 pers per kvartal & 50% tjg.)	435
Tjänstgöringsgrad	50%
HE	
Antal deltagare HE15-17	25
Avgift (kk)	110
Övriga kostnader (kk)	125
RP	
Antal deltagare RP8	6
Antal deltagare RP9	7
Avgift (kk)	145
Övriga kostnader (kk)	118

Not:

Allmän inflation 6% (medelvärde under prognosperioden)
Deltagaravgifter enligt förslag

Sammanfattning

Ack kassaflöde (kk)	980	Mål: > 300 kkr
Totala intäkter (kk)	10 135	
"Marginal"	10.7%	

Känslighetsanalys

- Frekvensen av programstarter är kritisk, dvs. vi måste fokusera på att starta program
- Infasning av nya programledare är viktigt, likaså tjänstgöringsgraden
- Inverkan av inflation och andra kostnadsökningar är måttlig
- Nuvarande intäkter är för låga, givet kostnadsmassan
- Ett realistiskt antal deltagare i HeLP och RP, givet de principer som råder för deltagande, begränsar denna möjlighet till intäktsökning
- Kvarstår höjning programavgiften för att balansera ekonomin

Förslag

- Startfrekvens:
 - HeLP startas var 3:e kvartal
 - RP startas var 8:e kvartal
- Avgifterna måste höjas:
 - HeLP från 90 till 110 kkr
 - RP från 135 till 145 kkr
- Infasning av nya programledare
 - 25% tjänstgöringsgrad under infasning
 - Infasning sker under 4 kvartal – för att ge erfarenhet från både HeLP och RP
- “Marginal”
 - Målet är ett överskott på ca. 10% under en planeringscykel, för att skapa en buffert och samtidigt medge utveckling av programmen

Fortsatt arbete mot hat och hot

Dokument

--

Förslag

Förbunds församlingen tar del av Jörgen Tholins presentation av hur långt arbetet har kommit.

Bakgrund

Frågan om hat och hot mot forskare har behandlats vid flera möten i SUHF:s förbunds församling. I mars 2022 tog förbunds församlingen bland annat del av Pieter Duisenbergs, President of Universities of The Netherlands. presentation av de nederländska lärosätenas gemensamma arbete mot hat och hot mot forskare. Förbunds församlingen ställde sig då positiv till att, i likhet med vad som gjorts i Nederländerna, gemensamt uttala sig och utarbeta ett stödmaterial till hjälp för lärosätena.

SUHF har anlitat Jörgen Tholin för att, med inspiration från det nederländska arbetet, ta fram ett förslag till uttalande för svenska lärosäten.

Bortom transformativa avtal

Dokument

-

Förslag

Förbunds församlingen tar del av presentationen och diskuterar frågan.

Bakgrund

Wilhelm Widmark informerar om Bibsam-konsortiets arbete för en ny kostnadsfördelningsmodell för publicering efter de transformativa avtalen, samt presenterar det pågående arbetet i gruppen Bortom transformativa avtal. Därefter diskussion i förbunds församlingen.

Nordic University Days in Brussels

Dokument

- Program för Nordic University Days in Brussels 26-27 september 2022

Förslag

Förbunds församlingen följer upp Nordic University Days in Brussels.

Bakgrund

Det nordiska universitetssamarbetet (NUS), tillsammans med de Bryssel-baserade lärosätesskontoren, arrangerade Nordic Universities Days i Bryssel den 26-27 september i år. Förra gången mötet genomfördes var i september 2019. Mötet är tänkt att genomföras vartannat år men pandemin gjorde det omöjligt under 2021.

Vid årets möte deltog 62 rektorer/prorektorer/vicerektorer varav 22 från svenska lärosäten.

NORDIC
UNIVERSITY DAYS
26–27 September
2022

DRAFT PROGRAMME

22 September 2022

NUD 2022 – DRAFT PROGRAMME

Monday, September 26

The programme will be animated at Fondation Universitaire, Rue Egmont 11, 1000 Brussels

The reception will be hosted at the EFTA building, Avenue des Arts 19H, 1000 Brussels

Time	Programme	Speakers
12:00-13:00	Lunch	
13:00-13:30	Welcoming remarks	Jón Atli Benediktsson, Rector of the University of Iceland & Chair of the Nordic University Association Caroline Sundberg, EU Policy Officer at the Universities in South Sweden Brussels Office, coordinator of the Nordic University Days 2022 Brussels Taskforce
13:30-14:15	Visions for 2030: European Research, Innovation and Education	Ambassador Torbjörn Haak, Deputy Permanent Representative of Sweden to the European Union, Swedish Permanent Representation Moderated by: Agneta Marell, President of Jönköping University and Hans Adolfsson, Vice-chancellor Umeå University & Vice Chair of the Swedish Rector's Conference (SUHF)
14:15-14:30	Break	
14:30-16:00	European Strategy for Universities; synergies and possibilities	Vanessa Debiais-Sainton, Head of Unit Director-General, European Commission, DG Education, Youth, Sport & Culture Moderated by: Antti Syväjärvi, Rector of University of Lapland & Member of the Unifi Board of Directors – UNIFI
16:00-16:15	Break	
16:15-17:30	European Research Area revitalised & European Innovation Agenda; a renewed framework for cooperation in science & innovation	Signe Rastso, Acting Director-General, European Commission, DG Research & Innovation Moderated by: Anne Marie Kanstrup, Pro-rector of Aalborg University
19:00	Reception Programmed by the Icelandic Rectors Conference	Kristjan Andri Stefansson Ambassador of Iceland Margrethe Vestager Executive vice-president of the European Commission. Jón Atli Benediktsson, Rector of the University of Iceland & Chair of The Nordic University Association

Tuesday, September 27

The Breakfast meeting will be animated in Stanhope Hotel, Rue du Commerce 9, 1000 Brussels

The programme will be animated at EFTA building, Avenue des Arts 19H, 1000 Brussels

Time	Programme	Speakers
08:00-09:20	Breakfast meeting with Members of the European Parliament on the topic of Research, Innovation & Education for Green and Digital Transition	Christel Schaldemose, Member of the European Parliament, Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats Jens Ringsmose, Rector, University of Southern Denmark Ragnhildur Helgadóttir, President of Reykjavik University Moderated by: Maria Knutson Wedel, Vice-chancellor, Swedish University of Agricultural Sciences
09:20-10:00	Guided walk from the Stanhope Hotel to the EFTA building	
10:00-11:00	Europe in the world - International research and innovation cooperation	Maria Cristina Russo, Director, European Commission DG Research & Innovation, Global Approach & International Partnerships Ole Petter Ottersen, President of Karolinska Institutet Moderated by: Anne Borg, Rector NTNU – Norwegian University of Science and Technology
11:00-11:15	Break	

11:15-12:30	Key Nordic Recommendations for Excellence in the European cooperation on education, research & innovation	<p>Maria Leptin, President of the European Research Council</p> <p>Astrid Söderbergh Widding, President of Stockholm University & Chair of the Swedish Rector's Conference</p> <p>Sunniva Whittaker, Rector University of Agder & Chair of the Norwegian Rector's Conference</p> <p>Sari Lindblom, Rector of the University of Helsinki & Vice Chair of the Unifi Board of Directors – UNIFI</p> <p>Hanne Leth Andersen, Rector of Roskilde University & Chair of Universities Denmark Committee on Education Policy</p> <p>Moderated by: Jón Atli Benediktsson Rector of the University of Iceland & Chair of The Nordic University Association</p>
12:30-12:40	Concluding remarks & group photo	Jón Atli Benediktsson, Rector of the University of Iceland & Chair of The Nordic University Association
12:40-13:30	Lunch	
13:30	End of programme	

En effektiv organisation för statlig forskningsfinansiering

Dokument

- Utredningens direktiv

Förslag

Förbunds församlingen tar del av informationen och diskuterar frågan.

Bakgrund

Regeringen har tillsatt en utredning om hur den statliga forskningsfinansieringen ska utformas i framtiden. Syftet med översynen är att säkerställa att myndighetsorganisationen effektivt stödjer forskning och innovation av högsta kvalitet, är anpassad till samhällsutvecklingen och främjar nationella och globala samarbeten samt tillgång till forskningsinfrastruktur. Särskild utredare är Ingrid Petersson, avgående generaldirektör för forskningsrådet Formas. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2023.

Hans Adolfsson redovisar vad vi hittills vet om hur utredningen ska genomföras.

Kommittédirektiv

En effektiv organisation för statlig forskningsfinansiering

Beslut vid regeringssammanträde den 22 juni 2022

Sammanfattning

En särskild utredare ska se över den statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsfinansiering, dvs. de myndigheter som har till uppgift att finansiera forskning eller innovation. Syftet med översynen är att säkerställa att organisationen effektivt stödjer forskning och innovation av högsta kvalitet, är anpassad till samhällsutvecklingen och främjar nationella och internationella samarbeten samt tillgång till forskningsinfrastruktur.

Utredaren ska bl.a.

- analysera om den statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsfinansiering är ändamålsenlig, samordnad och kostnads-effektiv,
- föreslå hur myndighetsorganisationen ska vara utformad för att främja forskning och innovation av högsta kvalitet som bidrar till att lösa nationella och globala samhällsutmaningar samt tillgodoser samhällets behov av forskningsbaserad kunskap och kompetens, och
- föreslå ett system för statlig extern forsknings- och innovationsfinansiering där finansiärernas arbetssätt och finansieringsformer är tydliga och effektiva samt på ett ändamålsenligt sätt förhåller sig till universitets och högskolors direkta anslag för forskning och utbildning på forskarnivå och annan forskningsfinansiering.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2023.

Uppdraget att föreslå en effektiv organisation för statlig forsknings- och innovationsfinansiering

Sverige tillhör de länder i världen som avsätter mest resurser för forskning och utveckling (FoU) som andel av BNP. Den övervägande delen av avsättningarna görs av näringslivet och avser forskning och utveckling som karakteriseras av högteknologiska produkter, processer och tjänster. Den statliga finansieringen av FoU sker i linje med det forskningspolitiska målet att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar mot de samhällsutmaningar vi står inför både i Sverige och globalt. Den statliga finansieringen ska medverka till att det i Sverige finns forskning av högsta kvalitet, som kan bidra till en hög kunskapsnivå i samhället, som kan adressera nationella och globala utmaningar, och som säkrar en god tillgång på kompetent personal för samhällets behov.

Ett sätt att analysera forskningens genomslag och kvalitet är att mäta antal vetenskapliga publikationer och hur ofta dessa citeras, men det finns också andra sätt. Mätt som antalet citeringar håller svensk forskning hög kvalitet. Dock kan det noteras att citeringarna gradvis har minskat under de senaste 20 åren trots att statliga medel har tillförts. Som en del av forskningssystemet behöver därför forskningsfinansieringen ses över med avsikt att den statliga finansieringen tydligare ska resultera i den mest högkvalitativa forskningen. Vidare behöver svensk forskning och dess finansiering i högre grad bidra till att lösa såväl nationella som globala samhällsutmaningar och tillgodose näringslivets behov av forskningsbaserad kunskap.

En uppgift för forskningspolitiken är att finna en balans mellan grundforskning, behovsmotiverad forskning och forskningsbaserad innovation. Vidare behövs en balans mellan medel för forskning och medel för forskningsinfrastruktur och mellan stöd till enskilda forskare och större strategiska satsningar. Tvärsektoriell, tvärdisciplinär och praktisknära forskning behöver också främjas. Det är avgörande för ett välfungerande forskningsfinansieringssystem att dessa perspektiv tillgodoses.

Det är viktigt att det svenska systemet för forskningsfinansiering står för en kontinuitet då forskning ofta är långsiktig och kräver stabila planeringsförutsättningar. Samtidigt måste finansieringen vara flexibel för att svara mot de

behov av avancerad kunskap som även kommer att behövas i samhället, såväl nationellt som globalt, i en närmare framtid.

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen från 2020 (propositionen Forskning, frihet, framtid - kunskap och innovation för Sverige, prop. 2020/21:60) aviseras en översyn av den statliga externa forsknings- och innovationsfinansieringen. Även i Styr- och resursutredningens betänkande En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6) föreslogs att det ska göras en översyn av den statliga externa forsknings- och innovationsfinansieringen. Utredningen menade att, utöver organisationsfrågor, bör även de externa finansiärernas arbetsätt och val av finansieringsformer ses över. För att Sverige ska kunna vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer är det viktigt att säkerställa att den statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsfinansiering och dess administration är väl anpassad till samhällsutvecklingen och omvärlden samt fungerar på ett ändamålsenligt, kvalitativt, samordnat och kostnadseffektivt sätt.

Effektiv finansiering som leder till forskning av hög kvalitet

Statligt finansierad forskning utförs till största del vid universitet och högskolor, men även företag, institut, offentlig sektor och andra organisationer är mottagare av statliga forsknings- och innovationsmedel. Lärosätenas direkta anslag för forskning och utbildning på forskarnivå uppgår till 50 procent av den statliga finansieringen och utgör basen för den forskning som bedrivs. Utöver den grundfinansiering som de direkta anslagen för forskning och utbildningar på forskarnivå utgör söker forskarna medel från externa finansiärer för att finansiera sin forskning. Syftet med den externa statliga forsknings- och innovationsfinansieringen är att premiera excellens samt bidra till att lösa samhällsbehov. De största statliga forskningsfinansiärerna är Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Verket för innovationssystem (Vinnova) och Vetenskapsrådet. Utöver dessa finns även andra myndigheter som har i uppgift att finansiera forskning och innovation, exempelvis Statens energimyndighet, Sveriges biståndsmyndighet (Sida), Rymdstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Trafikverket och Naturvårdsverket. Till följd av den totala externa finansieringen motsvarar de direkta anslagen drygt 40 procent av lärosätenas samlade intäkter för forskning. Andelen varierar dock mellan lärosäten och mellan olika forskningsområden.

Statens fördelning av forskningsmedel till universitet och högskolor är avsedd att vara långsiktig och skapa drivkrafter för hög kvalitet. De direkta anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå ska ge förutsättningar för lärosätena att göra strategiska forskningsprioriteringar och ta ansvar för hög kvalitet i forskningen. Detta bl.a. genom tydligare profilering, ökad samverkan, utbildning på forskarnivå, trygga villkor, forskares karriärvägar, forskningsanknytning i utbildningen, jämställdhet och forskningsinfrastruktur samt för att framgångsrikt kunna delta i och medfinansiera EU-projekt.

EU:s ramprogram för forskning är en allt viktigare finansieringskälla för svensk forskning, utveckling och innovation. I det förra ramprogrammet, Horisont 2020, fördelades 3,4 procent av dess medel till forskare verksamma i Sverige. Regeringen har i sin strategi för det nuvarande ramprogrammet, Horisont Europa, målsättningen att andelen medel ska öka med 10 procent och uppgå till ca 3,7 procent av programmets totala budget om ca 95 miljarder euro. För att bidra till detta behöver svensk forskningskvalitet och samhällsrelevans öka samt stödet och incitamenten för svenska forskare och företag att ansöka EU-medel stärkas. Detta gör att det behövs ett system för statlig forskningsfinansiering som tydligt premierar kvalitet och samhällsrelevans. Systemet för statlig extern forskningsfinansiering behöver vara anpassat för att bidra till denna målsättning.

Såväl lärosätena som forskningsråden har påtalat en otydlighet i fråga om deras rollfördelning när det gäller hur de olika medlen ska användas, t.ex. vad gäller finansiering av forskningsinfrastruktur, anställningar och utbildning på forskarnivå. Balansen mellan omfattningen av de direkta anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå och de externa forskningsmedlen har lyfts av Styr- och resursutredningen som påtalat att forskningsanslagens låga andel av de totala forskningsintäkterna anses vara ett hinder för lärosätenas möjligheter att ta ett långsiktigt och strategiskt ansvar för verksamheten. Med utgångspunkt i dagens fördelning är det avgörande att det finns väl fungerande samspel och en tydlig rollfördelning mellan lärosätena och de statliga externa finansiärerna för att systemet för forskningsfinansiering ska bli ändamålsenligt, effektivt och leda till forskning av hög kvalitet och samhällsrelevans.

Vissa externa finansiärers krav på det som brukar benämnas med- eller samfinansiering, samt att olika externa forskningsbidrag inte fullt ut täcker lärosätens kostnader, leder till att en allt större andel av lärosätenas direkta anslag

för forskning och utbildning på forskarnivå binds upp utan att universitet och högskolor alltid har gjort en prioritering av dessa projekt. Svårigheter uppstår också hos andra forskningsutförare, t.ex. forskningsinstitut. Detta påverkar möjligheterna att ta ett strategiskt ansvar och göra prioriteringar på t.ex. lärosätetsnivå. Det innebär att det finns en utmaning i den individuella forskarens möjlighet att välja vilka forskningsprojekt som denne vill söka bidrag för och lärosätets ansvar och förmåga att kunna göra strategiska prioriteringar när det t.ex. gäller forskningsprofiler på lärosäten. Dessa utmaningar är samtidigt något som lärosätena måste arbeta aktivt med för att ta ansvar för egna forskningsprioriteringar, trygga anställningar, jämställdhet, utbildningens forskningsanknytning, samverkan m.m.

Den påtalade otydligheten i rollfördelningen i kombination med mångfalden av statliga och icke-statliga finansiärer innebär även en utmaning i fråga om hur indirekta kostnader ska finansieras. De indirekta kostnaderna omfattar bl.a. lokaler, it-system för hantering av forskningsdata, bibliotek och verksamhetsstöd. Dessa funktioner är nödvändiga för att lärosätena ska kunna bedriva forskning och utföra sitt uppdrag. Det finns i dag olikheter mellan de externa finansiärerna i fråga om hur stor andel av de indirekta kostnaderna som deras bidrag finansierar. För forskningsaktörer utanför lärosätena, med begränsad finansiering för indirekta kostnader, innebär dessa skillnader en begränsning som kan försvåra att angelägna forskningsprojekt kommer till stånd.

Det är viktigt att det finns en väl fungerande dialog mellan de statliga myndigheter som har forsknings- och innovationsfinansiering som huvudsakliga uppgift och forskningsutförare. Lärosätets forskningsanslag och externa medel skapar förutsättningar för utveckling och stärkt kvalitet i hela verksamheten inklusive för sammanhållna kunskapsmiljöer där det finns ett nära samband mellan forskning, utbildning och innovation. De statliga forskningsfinansiärernas arbetssätt och val av finansieringsformer behöver ses över för att säkerställa att de statliga medlen fördelas på ett ändamålsenligt sätt och med hög kvalitet.

En effektiv myndighetsorganisation för statlig extern forskningsfinansiering

De fyra statliga forskningsfinansiärerna Formas, Forte, Vetenskapsrådet och Vinnova inrättades 2001. Sedan dess har samhällsutmaningsperspektivet alltmer hamnat i fokus, i och med internationella överenskommelser som Parisavtalet och Agenda 2030. De lösningar som eftersträvas för att nå dessa

övergripande mål är tvärsektoriella vilket bland annat inneburit att den svenska forskningsfinansieringsstrukturen har behövt anpassas för att hantera dessa frågor. Regeringen har lagt allt större vikt vid ökad samverkan mellan finansiärer och intressenter samt samordning finansiärerna emellan, samtidigt som vikten av mångfald i finansieringssystemet har framhållits. Dessutom har finansiärernas organisation förändrats över tid sedan 2001 till följd av flera nya uppdrag. Till exempel har Vetenskapsrådet fått ett ökat ansvar för finansiering av forskningsinfrastruktur, klinisk forskning och samordnar också stödfunktioner för kliniska studier och forskningsinfrastruktur. Formas har sedan 2017 möjlighet att finansiera innovation och ska sedan 2018 även genomföra vissa miljöanalyser. Vinnova finansierar i dag innovation inom ett brett spektrum av områden inom både offentlig och privat sektor. Denna utveckling har lett till att forskningsråden och Vinnova nu har större ansvarsområden som innebär potentiell överlappning.

Effektiviteten i FoU-verksamheten vid myndigheter som inte är forskningsråd eller universitet och högskolor granskades av Riksrevisionen i rapporten Statliga myndigheters FoU-verksamhet – styrning och processer för kvalitet, relevans och hushållning (RiR 2021:5). Syftet med denna FoU-verksamhet är primärt att bidra till att utveckla myndigheternas verksamhet, säkerställa kunskapsförsörjningen inom vissa sektorer och bidra med underlag till politiska beslut. Enligt Riksrevisionens bedömning har granskade myndigheter ändamålsenliga processer för kvalitetsbedömning. Däremot saknar en stor andel av de granskade myndigheterna rutiner för att kontrollera och dokumentera jäv hos granskarna. Hälften av myndigheterna utvärderar inte sin FoU-verksamhet regelbundet. Regeringen uttalade i sin skrivelse om rapporten (2021/22:7) att regeringen anser att det finns skäl att göra en översyn av den FoU som finansieras med statliga medel och utifrån denna översyn överväga hur samordningen av sådan FoU kan förbättras.

Den svenska organisationen för forskningsfinansiering ska ha ett ändamålsenligt och effektivt system som tillgodoser flera olika behov. Den ska premiera forskningens kvalitet vid fördelning av medel och tillse att forskningens frihet är garanterad och att forskare fritt kan välja frågeställningar, metod och publicering. Vidare ska den bidra till att näringslivet, offentlig sektor och samhället i övrigt har tillgång till relevant forskningsbaserad kunskap och kvalificerad personal inom de områden som behövs för att bidra till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030 samt till Sveriges konkurrenskraft. Översynen ska omfatta såväl de statliga

forskningsfinansiärerna som övriga myndigheter som finansierar forskning och innovation. Översynen omfattar enbart forskningsbaserad innovation och inte andra innovationsfrämjande verksamheter.

Analyser och förslag

Med utgångspunkt i ovanstående och i relation till målen för forskningspolitiken ska utredaren analysera

- om den nuvarande statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsfinansiering fungerar ändamålsenligt, samordnat och kostnadseffektivt,
- om den nuvarande statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsfinansiering bidrar till högkvalitativ forskning och innovation och är anpassad efter samhällsutvecklingen nationellt och globalt,
- om den nuvarande statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsfinansiering är anpassad för att nyttja möjligheterna med internationellt samarbete och deltagande i EU-program och initiativ,
- om den nuvarande statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsfinansiering är effektiv avseende finansieringsinstrument och berednings- och beslutsprocesser,
- samspel och rollfördelning mellan statliga externa forsknings- och innovationsfinansiärer och lärosäten t.ex. när det gäller finansiering av forskares karriärvägar, utbildning på forskarnivå och finansiering av forskningsinfrastruktur,
- vilka övriga uppgifter externa forsknings- och innovationsfinansierande myndigheter bör ha, utöver forskningsfinansiering, för att bidra till att samhällets försörjning av forskningsbaserad kunskap och kompetens, och
- hur ändamålsenligt forskningsfinansieringen fungerar hos myndigheter som har andra huvuduppgifter än att finansiera forskning.

Utifrån gjorda analyser ska utredaren föreslå

- hur myndighetsorganisationen för statlig extern forsknings- och innovationsfinansiering ska vara utformad för att grundforskning av hög kvalitet ska främjas,

- hur myndighetsorganisationen för statlig extern forsknings- och innovationsfinansiering ska vara utformad för att främja strategiska satsningar av behovsmotiverad forskning och innovationssatsningar,
- hur myndighetsorganisationen för statlig extern forsknings- och innovationsfinansiering ska vara utformad för att genom forskning och innovation, tillsammans med högre utbildning, bidra till samhällets behov av relevant kunskap och kompetens tillgodoses,
- hur myndighetsorganisationen för statlig extern forsknings- och innovationsfinansiering ska vara utformad för att bedrivas på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt,
- hur digital infrastruktur för forskningsändamål ska kunna samordnas i myndighetsorganisationen för extern statlig forsknings- och innovationsfinansiering,
- ett system för statlig extern forsknings- och innovationsfinansiering där finansiärernas arbetssätt och finansieringsformer är tydliga, effektiva och kvalitetssäkrade utifrån såväl finansiärernas som lärosätenas, näringslivets, andra forskningsutförarens och enskilda forskares behov, och
- ett system för statlig extern forsknings- och innovationsfinansiering som på ett ändamålsenligt sätt förhåller sig till lärosätenas direkta anslag för forskning och utbildning på forskarnivå och annan extern forskningsfinansiering.

Andra frågor och uppdraget i övrigt

Det står utredaren fritt att inom uppdraget belysa andra relevanta frågeställningar och eventuella behov av författningsändringar samt i förekommande fall föreslå sådana.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska identifiera och analysera konsekvenserna av de förslag som lämnas. Utöver vad som anges i kommittéförordningen (1998:1474) ska utredaren analysera om förslagen har betydelse för miljön och i så fall vilken betydelse. Utredaren ska, när så är möjligt, beskriva och kvantifiera de samhällsekonomiska effekterna av de förslag som föreslås. Viktiga ställningstaganden som gjorts vid utformningen av förslagen ska beskrivas. Vidare ska alternativa lösningar som övervägts beskrivas liksom skälen till att de har valts bort.

Kontakter och redovisning av uppdraget

Utredaren ska inhämta synpunkter från Formas, Forte, Vetenskapsrådet, Vinnova och universitet och högskolor. Vidare ska utredaren i den utsträckning som bedöms lämpligt, föra dialog med övriga berörda forskningsfinansierande myndigheter, forskningsinstitut, vetenskapliga akademier, privata forskningsfinansiärer, forskningsstiftelser, och näringslivsföreträdare samt andra berörda aktörer inklusive internationella sådana. Till utredaren ska knytas en referensgrupp bestående av relevanta representanter, bland annat från forskarsamhället och studenter

Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2023.

(Utbildningsdepartementet)

Almedalen 2023

Dokument

--

Förslag

Förbunds församlingen diskuterar förbundets deltagande under Almedalsveckan 2023 och uppdrar åt styrelsen att effektuera i enlighet med diskussionen.

Bakgrund

Efter pandemiuppehållet så beslutade förbunds församlingen att SUHF skulle delta i Almedalsveckan 2022 med motiveringen att det var ett valår. Förbundet var överens om att därefter utvärdera fortsatt deltagande.

Kommande års Almedalsvecka tidigareläggs. På hemsidan anges att Almedalsveckan 2023 inleds onsdagen den 28 juni och avslutas preliminärt söndagen den 2 juli. Det slutliga formatet samt fördelning av partiernas halvdagar sker efter valet i september.

Förbunds församlingen diskuterar om SUHF, som tidigare år, ska genomföra ett antal seminarier – och en rektorsmiddag – för att samla högskolesektorn och dess intressenter.

Sigtuna möte 2023

Dokument

--

Förslag

Förbunds församlingen diskuterar frågor att lyfta vid Sigstuna möte 2023.

Bakgrund

Mötet tillsammans med UKÄ, för rektorer och minister, genomförs den 17-18 januari 2022.
Mötet kommer att genomföras på Steningevik i Sigstuna.

Förbunds församlingen diskuterar punkter att lyfta vid mötet.